ТАРЯАЛАН, САБШАЛАН, БЭЛШЭЭРИИН УРГАСА ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ 1973 ОНОЙ СОЦИАЛИС УЯЛГАЯА БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ БҮГЭДӨӨРӨӨ ТЭМСЭЭ!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 65 (14085) | 1973 оной мартын 18, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хабаадагшын үгэ

Виктор Иванович ОСИПОВ— Хориин аймагай Анаагай совхозой гливна агроном, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат

БАЯН УРГАСА—МАНАЙ ХЭШЭЭЛ ОРОЛДОЛГОҺОО

...мтын ажалай, Совет хуулиин үе саг... муу газар гэжэ байхагүй, харин муу ...лэ байжа болохо гээд С. М. Киров ...ад онуудта онсолон тэмдэглэһэн юм. «Газар тариаландаа үнэн сэдьхэлһээ ...даад байбал, ямаршье уларилтай жэл... ороoho тарианай тогтуурнтай ургаса ...ажа болоно» гэжэ Украиниин солото ...шан эхэнэр, Социалис Ажалай Герой ...дежда Григорьевна Заглада жараад ... эхеэр хэлэһэн юм.

Үнэхөөр, мүнөө үе сагта, эрдэм, техни... бурьялан хүгжэжэ байхада, ажахы бү... дээдэ эрдэмтэй мэргэжэлтэдэй оло... ...ооод, минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй эл... ...жэжэ байхада, таряашад хараалһан ...агоёо амжалтатайгаар дүүргэхэ арга ...ожотой гэжэ тэмдэглэхээр байна. ...энээ өөһэдынгөө совхозой байдал дэ... ...ээ баримталха хүсэлтэйб.

Манай совхоз һая болотор тариалан дэ... ...ээ бирагай ургаса абахаяа болиһон юм. ...ра бороотой эгээн һайн жэлдэшье дун... ...эргээр гектарай 7 центнер хүрэтэр тариан ...агдадаг байгаа. Иимэ жэлнүүд тон ...н дайралдадаг һэн. Олонхи жэлдэ гек... ...й 3—5 центнер ороoһон абтадаг бэлэй. Иимэ байдалые юрэнхыдөө газарай ...һэнэй мууһаа, хура бороогой багаар оро... ...ор лэ шалтагаалдаг байгаа гээшэ. Теэд ...най үнэхөөрөө тиимэ гү?

Арбаад жэлдэ энэ совхоздо агрономоор ...лажэ байхадаа эдэ бүгэдые шэнжэлжэ ...эн, ургасын бага байһанай үнэн ушар ...тагаание мэдэжэ, ямаршье жэлдэ ...уурнтай баян ургаса абадаг болохо ...хургаяа бэдэрһэн байнаб. Энэ хэрэ... ...ии совхозой хүтэлбэрилэгшэд, механи... ...рнууд, таряашад бүгэдөөрөө дэмжэһэн ... Эдэ жэлнүүдтэ түрүүшын үрэ дүн ...гадаа. Үнгэрһэн жэлдэ ган гасуур, са... уларилай хэды таагүй байгаашье ... совхознай гектар бүрнһөө дунда зэр... 12,3 центнер, тэрэ тоодо 13,4 цент... шэнинсэ хуряажа абаа.

Совхозоймнай Буламай отделениин ме... ...заторнууд аймаг соогоо эгээл һайн ...са хуряажа, түрүү зэргэдэ гараһан ... юм. Отделениие эрхилэгшэ Галина ...реновна Аюшеева энэ талаар горитой... хүдэлмэри ябуулһан байна гэжэ онсо ...дэглэхэ хүсэлэнтэйб. Эндэхи Аюржана ...вай даадаг тракторно-тариан ажалай ...дын механизаторнууд үнгэрэгшэ жэл... эрхим үрэ дүн туйлажа шадаа. Бригэ... коллектив гектар бүрнһөө дунда зэр... 15,6 центнер шэнинсэ ургуулжа абаа ... Газар эльгэтэй, ёһотой таряаша хү... ...д энэ отделенидэ яһала олон. Ажахын ... механизаторнууд — «Хүндэлэлэй ...дэг» орденто Цырен Баянович Аюров, ...ен Осипович Вильдавский болон бу... ...й ажал һайшаалтай.

Иимэ амжалта манда яагаад туйлагдаа... ...эб гэжэ хөөрэхэ хүсэлэнтэйб. Ороoho ...най ургасада хүрьһэнэй шиниг ехэ нүлөө үзүүлдэг гээшэ ааб даа. Харин манай аймаг республикын ганданги нютагуудай нэгэн. Жэлэй ямаршье сагта эндэ шииг багаар ородог юм. Мүн тариалангаймнай хүрьһэн шанарайнгаа талаар үнэхөөрөө муу. Ажахымнай мэргэжэлтэд нютагайнгаа газарай хүрьһэнэй, байгаалиин онсо өөрсэ илгаае хараадаа абажа, ороoho тарианай, бусад ургамалнуудай тогтуурнтай һайн ургаса хуряажа абахын тула элдэб туршалгануудые, шэнжэлгэнүүдые хэһэн байна.

Совхознай элдэб трактор, машинануудаар яһала һайнаар хангагданхай. Газарай хүрьһэ элдүүрилдэг элдэб шэнэ түхэлэй машинанууд жэл бүри олоор абтана. Тиимэһээ агрономууд, механизаторнууд хэрэгтэй машинануудаа захижа абаха аргатай болонхой. Илангаяа муу хүрьһэтэй газарай һалхинда үлеэгдэжэ муудаха ябадалтай тэмсэжэ ороһон байнабди. Нэн түрүүн хүрьһэ урбуулангүй элдүүрилхэ, һужаатуулан тарилга хэхэ арганууд хэрэглэгдэжэ эхилээ һэн.

Теэд иимэ арга хэрэглэхын тула тариалангаа элдэб буртаг үбһэ ногоонһоо һалгааха, эрхим сортын, һайн шанартай үрэһэ хэрэглэхэ шухала болоо. Энэ ушарта паар һайнаар, шэнэ аргаар бэлдэхэ гэжэ шиидээ һэмди. Мүнөө үедэ 750 гектар паар хүрьһыень урбуулангүйгөөр бэлдэгдэнэ. Бүхы паарнай тариалангай 28 процентые эзэлнэ. Һайнаар элдүүрилэгдэһэн паар шииг нойто барисатайшье, тэрээн дээрэһээ ороoho тарианай найдамтай ургаса хуряагдадаг гээшэ.

Эдэ бүгэдэһөө гадна тариалангаа зүбөөр үтэгжүүлхэ гэжэ оролдонобди. Хүрнбтэр, хара хүрин, элһэлиг хүрьһэтэй полидо аммиагай уһа оруулхада ехэ һайн гэжэ шэнжэлэгдээ. Гектар бүридэ 3 центнер иимэ үтэгжүүлгэ оруулагдана. Ажахыдамнай минеральна үтэгжүүлгэ оруулха тусхай звено байгуулагданхай. Тус звенодо 4—5 трактор болон бусад машина даалгагданхай. Газараа хабартаа хахалхынгаа урда тээ аммиагай уһа «ГАН-15» түхэлэй түхеэрэлгээр оруулдагбди. Үнгэрэгшэ жэлдэ механизаторнуудай тариалангаа 200 тонно аммиагай уһа, 560 тонно фосфорно, азотно үтэгжүүлгэ оруулаа. Тариалангай хүрьһэнэй шанарые, бүридэлые анхаралдаа абажал, минеральна үтэгжүүлгэ оруулдаг байнабди.

Тогтуурнтай баян ургаса абаха хэрэгтэ тарилгын болзор, гектар бүридэ тарингдаха үрэһэнэй хэмжээн ехэ нүлөөтэй байһаниинь элитэ. Тиимэһээ бидэнэр энээндэ ехэ анхарал табижа, хэдэн янзын туршалга хэһэн байнабди. Иимэ туршалганууд 1964 онһоо хэгдэжэ эхилээд, жэл бүри дүнгүүдыень согсолжо, өөһэдынгөө тобшолол хэнэбди. Тиигэжэ нютагай эрхэ байдалда гектар бүридэ 4,5—5 миллион ороoho тарибал зохид гэжэ шэнжэлэгдээ. Энэмнай 140—170 килограмм үрэһэн болоно. Зүгөөр үрэһэнэйнгөө шанарые хараадаа абажа, гектар бүридэ 160—190 килограмм тарнабди. Энэмнай нютагай эрхэ байдалда эгээн зохид гэжэ тоологдоно. Тиихэдэ үрэһэнэй шанарынь һайн байха ушартай.

Тэрэшэлэн тарианай гарасада хүрьһэнэй температура ехээр нүлөөлдэг юм. Тиимэһээ хэдэн участогта тарилгын болзор хубилгажа туршаһан байгаабди. Тарилгые майн 5-да хэжэ эхилхэдэ эгээ таатай байшоо. Тиихэдээ мүн лэ газарай хүрьһэнэй шанарые хараадаа абаха шухала. Харабтар хүрин хүрьһэтэй тариалан дээрэ майн 10—15-да, хүрибтэр, элһэлиг тариалан дээрэ майн 10—20-до, бусад тариалан дээрэ майн 5-да тарилга хэхэдэ, эгээн зохид гэжэ тодорхойлогдоо. Юуб гэхэдэ, дан эртэ, апрелиин хуушаар тарилга үнгэргэхэдэ хүйтэдэдэг, ургамалай гарасань удаан, тарианай ургасаньшье мүртэй дээшэлдэггүй. Орой таригдаһан үрэһэн эртэ хабарайхиһаа 4—6 хоног урид бултайдаг байшоо. Зүгөөр орой тарилга хэхэдэ жэгдэ ургаһан буртаг ногооне үгы хэхэдэ һайн. Хоёрдохёор, оройшог тарихада, шэнинсын гол хадхаха үень июль һарын эхеэр ородог хура бороодо тудадаг байха юм. Гадна элдэб полинууд дээрэ сагыень һэлгэн тарилга хэжэ, яһала туршагдаа. Майн 7—17-до тариһан газарһаа гектарай 13,8 центнер ороһон хуряагдаба. Газараа хахалһанайнгаа удаа хүндэ катогуудаар заабол нягтаруулнабди. Тарилга юрын аргаар хэгдэнэ. Тарианай буртаг үбһэндэ дарагдахагүйн тула самолёдоор хоро хаягдана.

Һүүлэй жэлнүүдтэ бүхы тарилгаяа сортовой үрэһөөр хэнэбди. Совхоздомнай «Онохойская-4» сортын шэнинсэ, «Онохойская-547» сортын обёос тарнгдана.

Нёдондо совхознай гүрэндэ ороoho худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаа. Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ ажахымнай 40,4 мянган центнер ороoho ургуулха, 3 мянган центнер тариа гүрэндэ тушааха, гектар бүриһөө дунда зэргээр 12 центнер ороoho хуряажа абаха гэһэн социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргэхэ байһандаа этигэнэбди.

Хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ үрэһэн манда гүйсэд бии: 4500 центнер шэнинсэ, 3000 центнер обёос, 1000 центнер ешмээн амбаарта хадагалагданхай. Хүрэнгымнай ороһон тарилгын шанарта хүргэгдэнхэй.

Манай Анаагай совхозой таряашад болон механизаторнууд КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай гаргаһан тогтоолтой танилсажа, 1973 ондо баян ургаса абаха бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоһон тухайгаа мэдүүлнэ.

Һаяхан Улаан-Үдэ хотодо агрономуудай зүблөөн боложо үнгэрөө. Эндэ агрономуудай үүргэ харюусалга болон эдэбхи хэшээл дээшэлүүлхэ тухай ехэ хөөрэлдөөн болоо. Энэ тон зүб. Үнэхөөр, агроном бүхэн мэргэжэл шадабаряа гаргажа, үнэн сэхээр ажаллаа һаа, тариалан сабшалан болон бэлшээриин ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэ амжалта туйлагдахань лабтай.

Нүхэд агрономууд, таряашад, механизаторнууд! 1973 ондо, республикынгаа 50 жэлэй ойдо зорюулан, баян ургаса туйлахын тула бүхы хүсэеэ, мэргэжэл шадабаряа элсүүлээл!

КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Сабшалан, тариалангай ургаса һайжаруулха габшагай хоёр һара үнгэргэхэ тухай

Сабшалан, тариалангай ургаса һайжаруулхын тула КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет **ингэжэ тогтооно:**

Сабшалан, тариалангай ургаса һайжаруулха габшагай хоёр һара байгша оной мартын 20-һоо майн 20 болотор соносхохо.

Хүдөө ажахын, Мелиорациин ба уһанай ажахын министерствэнүүдые, совхозуудай нэгэдэлые, «Сельхозтехникын» республиканска нэгэдэлые, хүдөө ажахын трестнүүдые, КПСС-эй райкомуудые, аймагай гүйсэдхэхэ комитедүүдые, уһалууриин түхеэрэлгэнүүдэй албан зургаание, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые, партийна эмхинүүдые уялгалха гэбэл:

— уһалуури хэхэ оньһото техникын бэлэн болоһые шалгаха харалгые колхоз, совхозуудта, уһанай ажахын эмхинүүдтэ мартын 25 болотор үнгэргэжэ, тэдэниие заһабарилха хэрэгые шамдуулха шухала хэмжээнүүдые абаха;

— сабшалан, тариалангаа үндэһөөрнь һайжаруулха, уһалууриин түхеэрэлгэнүүдые бэлдэхэ, гидротехническэ түхеэрэлгэнүүдые, уһалууриин һубагуудые заһаха, сэбэрлэхэ, түбхын түрүүлэн уһалагдадаг, шииг нойто ехэтэй газарта үтэгжүүлгэ шэрэжэ гаргаха, нуга сабшалан, тариалан, бэлшээри уһалха, мүн бусад хүдэлмэри бэелүүлхэ хэрэгые мартын 25 болотор ажахы, отделени, бригада, отряд, звено бүхэндэ ойлгуулха шухала. Габшагай хоёр һара үнгэргэхын тула транспорт ба оньһожоруулгын бусад хэрэгсэлнүүдые, бүлүүрэй бүхы станцинуудые, уһа сүршэдэг түхеэрэлгэнүүдые хэрэглэхэ;

— бүхы ажахынуудтахи уһалагдадаг тариалан дээрэ хүдөө ажахын ургамалнуудые тарижа ургуулгада эзэн бусаар хандалгые усадхахын тула ороoho тариа, кукурузын эшэ намаа, түмһэ, хартаабха, овощ тарижа ургуулха тусхай шэглэлтэй бригадануудые, звенонуудые байгуулха, мэргэжэлтэдээр, шухала хэрэгтэй оньһото техникээр тэдэниие хангажа, үйлэдбэриин даабари, материальна ба моральна талаарнь хүдэлмэришэдые урмашуулха тухай тэдээндэ ойлгуулха шухала. Үйлэдбэрилһэн продукциинь хэмжээнһээ, шанарһаа дулдыдан, наряд хаангүй, аккордно-шангай түлбэри үргэнөөр хэрэглэхэ.

Габшагай хоёр һарын үедэ хэгдэхэ ажал хүдэлмэри тухай Мелиорациин ба уһанай ажахын министерствэдэ байгша оной мартын 25 болотор мэдээсэхыень аймагай гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ дурадхаха.

Уһалагдадаг газар, тариалангые һайнаар ашаглахын түлөө, сабшалан, тариалангай үндэр баян ургаса абахын түлөө социалис мүрысөө колхоз, совхозуудай, бригадануудай, отрядуудай, звенонуудай дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхыень КПСС-эй райкомуудые, колхоз, совхозуудай партийна организацинуудые уялгалха.

Габшагай хоёр һарын ябаса тухай хэблэлдэ толилжо, радио, телевиденеэр дамжуулжа байхыень районно ба республиканска газетэнүүдэй редакцинуудые, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Телевидениин ба радио-дамжуулгын комитедые уялгалха.

НОМИН СЭНХИР НУУРНУУДАЙНГАА ЭРЬЕЭР УРГАҺАН ОЖОРҺО ХУЛҺА САБШАЖА ХЭРШЭЭД, НИИТЫНГЭЭ МАЛДА БЭЛЭДХЭДЭГ «УЛААН ОРОНГО» КОЛХОЗОЙ ТҮРҮҮ МЕХАНИЗАТОР Д. П. БАТУЕВ ҮДЭРЭЙНГӨӨ ДААБАРИИЕ ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭНЭ. МҮНӨӨ ХУЛҺА САБШАЖА БАЙҺАН ЭНЭ НҮХЭРНАЙ ХУЛҺА ОЖОРҺО БҮРИ ЕХЭЭР БЭЛЭДХЭХЫН ТҮЛӨӨ ОРОЛДОНО.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ТРАКТОРИСТ ДОРЖИ ПУРБУЕВИЧ БАТУЕВ.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

...елиин 21-дэ—коммунис субботник

...абан жэлэй жасада

...-ҮДЫН авиационно ... агрегат сүглүүлдэг ...ска цехүүдтэ Москва, ... хотонүүдай пред... ...иудай гаргаһан үүс... ...лэн. В. И. Ленинэй тү... ...рые габшагай ажа... ...ттаха гэжэ шиидэбэ. ...эдэнэр апрелиин 21-дэ ...үдэр бүтээсэ түйла... ...рилгоор заводойнгоо хүдэлмэришэд, алба болон инженерно-тех... хүдэлмэрилэгшэдые ...ар бултадаа Ленинскэ ... субботнигто гарахые ... байна.

...нүүдэй хүдэлмэрилэг... ...ай митинг ... коммунис ажалай ..., хабсаргагша-таблаг... ... И. Рыжов, таблагша ...шеева, залуу хүдэлмэришэн, комсомолой бюрогой гэшүүн Г. Шустов болон бусад уряалай үгэ хэлэжэ, бүхэсоюзна коммунис субботнигто гарахаар бэлэн байһанаа мэдүүлбэ.

«Улаан субботын» үдэр ажаллаһан хүдэлмэришэн бүхэн зургаан часай туршада найман часай хүдэлмэри хэжэ дүүргэхэ тухайгаа элидхэбэ. Тиихэдэ хүдэлмэришэн мэргэжэлтэй инженер, техникүүд станок, верстагүүдай дэргэдэ ерэжэ хүдэлхэ юм. Бусад хүдэлмэришэд, алба хаагшад заводойнгоо складуудта болон талмай дээрэ гаража, ариг сэбэрые сахиха болоно. Бүхэсоюзна коммунис субботнигто олоһон мүнгэеэ түсэбтэ табан жэлэй жасада оруулха гэжэ хэлсэбэд.

Манай корр.

БУЛГАДАА—СУББОТНИГТО

...най И. А. Лихачевой ... автозаводой гарга... ...триотическа үүсхэлые ... уряа Эхэ орон до... ...үүрэеэ үдэртэ үргэдэ... ...хай.

...тороо жэл бүри үн... ... байдаг заншалта ...ботнигто манай респуб... ...вод, фабрика, колхоз, ...удай хүдэлмэришэд ...үүсхэлтэйгээр хабаадал... ...гаайгаа мэдүүлнэ.

... аймагай электросе... ...ллектив апрелиин 21-нэй үдэр бултадаа Бүхэсоюзна коммунис субботнигто хабаадалсаха гэжэ шиидэбэ. Тиин эдэнэр шефтээ абаһан Анаагай совхозой гурбадахи отделениин малай фермын хүдэлмэришэдтэ 2000 түхэригэй подстанци барижа үгэхэ болобо.

Электросетиин хүдэлмэришэд өөһэдынгөө хамтын суглаан дээрэ иимэ шиидхэбэри абаад, аймагайнгаа ажалшадые коммунис субботнигто олоороо хабаадалсахыень уряалба.

Д. ТУМАНОВ.

ШЭНЭ ҺОНИН ТАСС

А. Н. КОСЫГИНАЙ ИРАНДА АЯНШАЛГА

ИСФАГАН. (ТАСС). Советскэ Союзай экономическа ба техническэ туһаламжатайгаар баригдаһан Исфаганска металлургическа комбинадые тусхайтаар нээлгын баярай ёһолол мартын 16-да эндэ болоо.

Комбинадай хашаа соо болоһон олониитын митинг дээрэ Иранай шахиншах Мохаммед Реза Пехлеви, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин үгэ хэлээ.

А. Н. КОСЫГИН ТҮРЭЛ ОРОНОО МОРДОБО

ИСФАГАН. (ТАСС-ай тусхай корр.). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Иранай правительствын уряалаар Иранда богонихон саг соо хани ёһоор аяншалгаяа мартын 16-да дүүргэбэ.

Аяншалгын дүүрэхэдэ, совет-иран хамтын коммюнике баталан абтаа.

Иранай премьер-министр А. А. Ховейда, Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Халатбари, министрнүүд, бусад тусхай тушаалта хүнүүд, тэрэшэлэн СССР-һээ Иранда байдаг элшэн сайд В. Я. Ерофеев СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгиние Исфаганска аэродром дээрэһээ мордохуулаа.

Аэродром дээрэ хүндэлэлэй харуул табигдаһан байгаа. Советскэ Союзай ба Иранай гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдөө.

А. Н. Косыгин Москва бусажа ерэбэ

Иранай правительствын уряалаар Иранда богонихон саг соо аяншалһан СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин мартын 16-да Иранһаа Москва бусажа ерээ.

Нүхэд К. Т. Мазуров, Ю. В.Андропов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор Н.К. Байдуков, М. А. Лесечко, И. Т. Новиков, Л. В. Смирнов, СССР-эй министрнүүд, бусад тусхай тушаалта хүнүүд А .Н. Косыгиние Внуковска аэродром дээрэ угтаа.

АРАДАЙ АША ТУҺАДА ТААРУУГААР ЗОХЁОХО

СССР-эй Культурын министерствын коллегиин үргэн заседани мартын 16-да болоо. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1972 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдэй, «Совет Социалис Республикануудай Союзай табин жэлэй ой тухай» КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэлэй ёһоор, соёлой ба искусствын эмхи зургаануудай дүүргэхэ зорилгонууд заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Коллегиин заседани дээрэ СССР-эй Культурын министр Е. А. Фурцева, союзна республиканууудай культурын министрнүүд үгэ хэлээ. Театральна, хүгжэмэй, зураглан харуулгын искусствые хүгжөөлгэдэ, оронои хүн зониис соёлой талаар хангалгые һайжаруулгада оюун бэлигтэ интеллигенци, соёлой ажал ябуулагшад һүүлэй үедэ горитой амжалта туйлаа гэжэ тэмдэглэгдэһэн байна.

СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойтой дашарамдуулагдан, конкурснууд, фестивальнууд, уран һайханай выставкэнүүд, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриин харалганууд эмхидхэгдээ. Эдэ бүгэдэ оюун бэлигтэй шэнэ хүнүүдые элирүүлхэ, ажабайдалай шухала асуудалнуудта, табан жэлэй гурбадахи жэлдэ парти ба арадай шиидхэжэ байһан зорилгонуудта оюун бэлигтэ интеллигенциие бүри эдэбхитэйгээр хабаадуулха арга олгоо.

1973 ондо министерствын бэелүүлхэ гол хэмжээ ябуулгануудай дэлгэрэнгы түсэб коллегиин заседани дээрэ баталагдаһан байна.

КПСС-эй ЦК-гай Соёлой таһагые даагша В. Ф. Шауро коллегиин хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

(ТАСС).

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Ж. Н. РИНЧИНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Гүрэнэй банкын системэдэ олон жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнь түлөө Гүрэнэй банкын Буряадай республиканска конторые эрхилэгшын орлогшо нүхэр **Ринчинов** Жаргал Намсараевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй** грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной мартын 15.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР В. Д. ТЮМЕНЦЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 70 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, хүдөө ажахын органуудта олон жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнь, республикада хүдөө ажахын кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ ехэ хубита оруулһанайнь түлөө персональна пенсионер нүхэр **Тюменцев** Василий Дмитриевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй** грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной мартын 16.

БУХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МУРЫСӨӨНДЭ — ҮРГЭН ДЭЛИСЭ!

МАЛШАДАЙ ЗОРИЛГО ЕХЭШЬЕ, ХАРЮУСАЛГАТАЙШЬЕ

ЮҺЭДЭХИ ТАБАН жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлдэ манай аймагай малшадай урда ехэшье, харюусалгатайшье зорилгонууд табигданхай. Тэдэнэй өөhэдынь абаhан социалис уялгануудай ёhoop болоходо энэ жэлдэ аймагай ажахынууд 50 мянган центнер мяха, 156,4 мянган центнер hү, 36 миллион үндэгэ гүрэндөө тушааха байна.

КПСС-эй райком, партийна эхин организацинууд мал ажалаа саашадань улам хүгжөөхэ хэрэгтэ саг үргэлжын анхарал хандуулжа байдаг. Тиимэ байгаагүйдэ аргагүй. Энэмнай урдаа хараха, шиидхэхы шанартай hалбари ха юм. Табан жэлэй үнгэрhэн хоёр жэлдэ гүрэндэ мяха тушааха түсэб 103,5 процент, hү — 101,7 процент, үндэгэ — 158 процент дүүргэгдэhэн зэргэтэй. Энэ үедэ ниитын малай тоо толгой яhала олон болоо гэхэ гү, али үхэр 13,6 процентээр, хонин 15,6 процентээр, гахай 38,8 процетээр үдэhэн байна.

Энэ амжалтаараа урмашаhан аймагай малшад 1973 оной түсэб заатагүй дүүргэхэ гэhэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр, эршэ зоригтойгоор хүдэлжэ байна. Тиихэтээ хамта мал ажалай үйлэдбэриие интенсификацинин замда оруулха, тэрэниие тусхай шэглэлтэйгээр, зарим hалбариинь промышленна гуримаар эрхилхэ гэhэн холын хараатай. Аймагай бүхы ажахынууд hүнэй мал үсхэбэрилжэ, hү абалгые эрид дээшэлүүлхэ гол шэглэлтэй. Ехэнхи үндэгэ Сотниковой шубуунай фабрика абаха байна. Тэрэ коллектив энэ жэлдэ 33 миллион үндэгэ гүрэндэ тушааха социалис уялгатай. Ажахы бүхэн ямар hалбарида мэргэжэн хүгжэхэ байhанаа тодорхойлонхой.

Үйлэдбэрнин арга боломжонуудые хүсэдөөр хэрэглэжэ, гүрэнэй даабари дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ гэhэн ажалша коллективүүдэй ажал хэрэгые, ехэ тэмсэлые колхоз, совхозуудай партийна эхин организацинууд хүтэбэрилнэ. Гэрэ хүтэлбэриинь үрэ hайн. СССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоhон аймагай малшад гүрэнэй түсэбhөө үлүүлэн үнгэрhэн жэлдэ 6.888 центнер мяха, 13.584 центнер hү, 15 миллион гаран үндэгэ худалдаа бшуу. Ойн баярай социалис мүрысөөндэ эрхимлэhэн олон ажахынууд КПСС-эй обкомой, республикын Верховно Соведэй Президиумэй, Министрнүүдэй Соведэй ба облпрофсоведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа hэн. Тэдэнэй тоодо Ивалгын ОПХ, «Байкал» ажахы, Сотниковой шубуунай фабрика, «Маяк» колхоз оролсоно.

«1972—1973 онуудай үбэлжэлгын үедэ малай ашаг шэмэ ехээр абадаг, бэлэдхэдэг болохын түлөө малшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй абаhан тогтоол аймагай малшадые бүри ехээр зоригжуулна, ехэ хэрэгтэ уряална.

Энэ тогтоолой толилогдоhон дары КПСС-эй райком, партийна эхин организацинууд малшадай дунда политическэ ба эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулжа захалhан юм. Ажахы бүхэндэ дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялганууд абтаа. Удаань хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн дээрэ аймагай социалис уялганууд баталагдаа hэн.

Аймагай ажахынуудай малшад аяар 300 гаран ондо ондоо газарнуудта таран байрладаг. Аймагаймнай 43 МТФ, гахайн 16 фермэ, эхэ хонидые харууhалдаг хонишодой 98 бригада бии гээшэ. Мал ажал дээрэ хоёр мянга шахуу хүн хүдэлдэг. тэдэнэй 600 шахуунь hаалишад, 400 хүниинь хонишод. Бүхы малшадаймнай 200 гаран хүниинь коммунистнууд болоно. Ихэдээ мал ажал дээрэ нилээд ехэ хүсэн саг үргэлжэ хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Гадна үбэлжэлгын үедэ хүдэлхөөр малшадай коллективүүдтэ 86 коммунистнуудые, зуу шахуу комсомолшуудые нэмэжэ эльгээhэн байнабди.

Тиигэжэ саг үргэлжын, саг зуурын партийна 17 бүлэг томо фермэ, бригаданууд дээрэ байгуулха арга олоогдоо.

Хэнэйшье мэдэhээр, үнгэрhэн жэлдэ малай эдихэ тэжээл хэзээ хэзээнэйхиhээ багаар бэлэдхэгдэhэн. Шалтагаанинь эли, ааб даа. Үбэлжэлгын үедэ нормын ёhoop хэрэгтэй болохо тэжээлэй 41 процентые аймагай ажахынууд хангажа шадаа. Тиимэhээ колхоз болон совхозуудай партийна организацинуудай, хүтэлбэрилэгшэдэй, мүн мэргэжэлтэдэй үмэнэ утаа орёо зорилго табигдана гээшэ.

Энэ үнгэржэ байгаа малай үбэлжэлгын хаhын ехэ хүндэ хүшэр, бэрхэшээлтэй байхые хараадаа абажа, КПСС-эй райком, партийна эхин организацинууд малшадай социалис мүрысөө дайшалхы шэглэлтэйгээр эмхидхэхэ, үрэ дүнгэйнь ходо hайн байхын тула оролдожо байха зорилго урдаа табяа. Колхоз, совхоз бүхэндэ малшадай социалис мүрысөөнэй гурим шэнээр зохёогдожо, үргэн зүблөөн дээрэ баталагдаhан байна. Малшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хабаадалсаха тухай асуудал партийна суглаанууд дээрэ, КПСС-эй райкомой бюрогой заседани дээрэ дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэгдэhэн, нэмэлтэ хэмжээнүүд хараалагдаhан байгаа.

Ажалшадай дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэдээ, түбхын түрүүндэ малай тэжээл гамтайгаар гаргашалха, арьбалжа, шанаржуулжа эдюулхэ асуудалда анхарал онсо хандуулагдана. Малай хүсэ шадалаа гээнгүй, ашаг шэмыень нэмээн үбэлжэлгын сагые бараха хэрэг имагтал тэжээлhээ дулдыдаха байна ха юм. Энэ асуудал мүрысөөнэй нэгэ гол хэhэгынь болохо зэргэтэй. Гадна үбhэ, hолоомо, мүн бусадшье тэжээл бэшэ тээhээ бэдэржэ олохо хүдэлмэри ябуулагдаа. Энэ хэрэгтэмнай гүрэн ехэ туhа хүргөө.

Урид хараалhан хэмжээ ябуулгануудай эрилтын ёhoop, партийна, профсоюзай, комсомолой организацинууд, ажахынуудай албан захиргаанууд социалис мүрысөө эмхидхэхэ, дүүргэлтыень шалгаха, дүнгүүдыень болзор соонь согсолхо асуудалнуудта анхаралаа яhала табина, энэ талаар аймг соо тусхай гурим тогтоогдоо гэжэ хэлэлтэй. Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын, «Байкал» гэжэ hуралсалай ажахын, «Искра» ба «Маяк» колхозуудай партийна организацинууд малшадай дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ талаар баян дүй дуршэлтэй болонхой.

Жэшээнь, Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын партком социалис мүрысөөн тухай асуудал партийна суглаанууд, парткомой, партбюрогон заседанинууд дээрэ хирэ-хирэ болоод лэ зүбшэн хэлсэдэг гуримтай болонхой. Энэ ушар харюусалга, эрилтэ шангадхана, хиналта үргэдхэнэ. Тиихэдэ мүрысөөнэй дүн заагдаhан болзорто согсологдоно. Удаань малшадай коллективүүдэй үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ зүбшэгдэнэ. Мүрысөөнэй ябасые харуулhан, дүнгүүдые согсолhон мэдээсэл баллагдамал тусхай бюллетенеэр дамжуулан тунхаглагдана. плакадууд сахилгаан, дайшалхы хуудаhанууд ходо гаргагдажа байдаг. Түрүү малшадай дүй дүршэл харуулhан зурагламал плакат квартал соо нэгэ удаа барлагдан тунхаглагдана. Малшадай олоороо ажаhуудаг газар бүхэндэ хэрэгсэлнүүдээр гүйсэд хангагдаhан улаан булан түхеэрэгдэнхэй. Тэндэ шэнэ мебель табигданхай, телевизор, шатар, даам, доминоhоо эхилээд, ном hудар,газетэ, журналнууд хүрэтэр бии. Малшадай дунда ябуулагдаха ниитэ-политическэ хүдэлмэриин түсэб партком зохёонхой. «Лекторэй үдэр», «Политинформаторай үдэр» hара бүхэндэ соносхогдоно, культурын байшангай уран hайханай бригада малшадта ходо айлшалжа, хоөрэлдөө эмхидхэжэ, концерт харуулжа, тэдэнээ баясуулдаг.

«Искра», «Маяк» колхозуудай, «Байкал» гэжэ hуралсалай ажахын партийна организацинууд малшадай дунда социалис мүрысөө мүн лэ шадамараар, үрэ дүн hайнтайгаар эмхидхэнэ, тэдэнэрэй дүй дүршэлhөө халан абамаар зүйлнүүд элбэг. Ивалгын ажахын гурбадахи отделениин hү hаалиин фермын дэргэдэ байгуулагдаhан партийна бүлэг (эмхидхэлшэнь А. С. Кузьмина) социалис мүрысөөнэй ябасые хиналта дороо абажа шаданхай. Мүнөө энэ коллектив коммунис ажалай фермэ гэhэн нэрэ солодо хүртэхын түлөө тэмсэнэ, ажал хэрэгынишье hайн. Ажахын дирекциин, парткомой ба робочкомой дамжуулгын улаан вымпел hараhаа hарада алдангүй барижа байдаг.

Малай үбэлжэлгэ аймаг соо гэмтүйгөөр үнгэржэ байна. Үнгэрhэн хоёр hарын дүн хаража үзэхэдэ, гүрэндэ мяха худалдаха түсэб урагшатайгаар дүүрэжэ байна. Нэгэдэхи кварталай даабари мүнөөдөө 130 процент хүрэнхэй. Һарын дүүрэтэр үшөө 3 мянган центнерhээ бага бэшэ мяхан бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаагдаха байха. Һү тушаалга нёдондоной энэ үеын хэмжээнhээ 5,4 процент дээгүүр ябана. Һү абалга, тушаалгаар «Маяк», «Улаан Оронго», «Искра», «Дружба» колхозууд hайн үрэ дүнтэй. Шэнэ жэлэй түрүүшын хоёр hарын туршада 7 миллион шахуу үндэгэн гүрэндэ худалдагдаа. Энэмнай нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулбал, 15 процент ургалтатай.

Энэ жэлдэ, табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлдэ бэелүүлхээр абаhан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ ехэ тэмсэлдэ хубитаяа ехээр оруулжа, социалис мүрысөөнэй манлайда ябаhан үйлэдбэриин түрүү коллективүүдые, ажалай түрүүшүүлэй нэрэ алдарые эндэ дурдангүй гаража болохоор бэшэ. «Маяк» колхозой нүхэр М. Ф. Родионовой даадаг МТФ-гэй hаалишад хоёр hарын дүнгөөр дунда зэргээр үнеэн бүриhөө 400 шахуу килограмм hү hаанхай, түрүү зэргэдэ ябана. Тиихэдэ hаалишадай дундаhаа Ивалгын ажахын малшад З. И. Колесова, Б. Р. Гомбоева, Д. Г. Очирова гэгшэд эрхимлэнэ. Эдэнэр үнеэн бүриhөө хоёр hарын туршада тус тустаа 700 килограмм hү hаагаа бшуу.

«Искра» колхозой гахайшан К. И. Хомяков түлжүүлэгдэжэ байгаа поршоонхонуудайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые хоногой туршада 450 граммаар нэмээнэ. Эхэ хонин бүриhөө хурьга абаад, түлжүүлжэ байhан хонишод аймаг доторной үдэрhөө үдэртэ улам олон боложо байна. Ивалгын хонишон В. Д. Базаржапов, «Маяк» колхозой Н. Я. Пыкин болон бусад хэдэн бэрхэшүүл хамагhаа түрүүлэн зуунай дабаа гаталаад байна.

Малай үбэлжэлгын шиидхэхы хаhа орожо байна. Энэ үбэлжэлгые ямар үрэ дүнтэйгөөр үнгэргэнэбибди, энээнhээл саашанхи хэрэг үйлэмнай. мал ажалаар абаhан социалис уялгануудаймнай бодото дүүргэлтэ дулдыдаха байна. Зарим ажахынууд малай тэжээлээр ядалдаха сагтаа тулаба. Һула шадалтай мал зарим ажахынуудта бии. Тэрэнhээ боложо илангаяа hү абалгаяа тэдэнэр доошонь оруулхаяа hанана.

Тиигэбэшье малай үбэлжэлгые hайнаар, ашаг шэмэ арьбантайгаар үнгэргэхын тула КПСС-эй райком, партийна организацинууд али бүхы хэмжээнүүдые абана. Энэ тэмсэлдэмнай малшадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөн ехээр нүлөөлжэ байhаниинь элитэ. Ажалшадай эдэбхи, эрмэлзэл, эсэшэ сусашагүй хүдэлмэри шиидхэхы урха шанартай. Түрэл республикынгаа байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойе ажалай ехэ бэлэгтэйгээр угтахаяа тэмсэжэ байhан манай аймагай малшад ажалайнгаа эршэ бүри шангадхахын, социалис мүрысөөнэй дэлисые улам үргэдхэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулна.

К. ШОМОЕВ,
КПСС-эй Улаан-Үдын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Байгаалиин газай нөөсэ

Туркмениин ССР-эй газай уурхайнуудhаа 1973 ... миллиард 900 миллион кубометр байгаалиин газ абта... Мүнөө эндэ Шатлынска газай уурхай ашаглалгада ... бэлдэжэ байна. Энэ уурхай эгээ ехэ «сэнхир түлишэ» ... юм. Эндэ газ бэдэрхэ, шэнэ нүх энүүдые ашаглалгада ... шэнэ арганууд хэрэглэгдэнэ.

Газ суглуулдаг мүнөө хүдэлжэ эхилhэн пунктда су... ри зургаан миллион кубометр газ ороно. Газ суглуул... бан пункт hаяар ашаглалгада орохо.

Байгаалиин газай Шатлынска уурхай ерэхэ жэлд... лагдаха. Республикада газ абалга 25 процентээр дээ... юhэдэхи түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэлэй жэлдэ бай... 60 миллиард кубометр газ абтадаг болохо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үрэмдэлгын түхеэрэлгэ.

АПН-эй ф...

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

Литва:

БУД НЭХЭГШЭДЭЙ АМЖАЛТАНУУД

Паневежисэй улhанай комбинадай нэхэгшэ Зина Стульпинене гэгшын хубиин тоосоондо арба мянган гэhэн тоо бэшэгдэбэ. Түсэбтэ табан жэлэй эхинhээ хойшо түрүү хүдэлмэрилэгшэ угалзата скатерть хэхэ эды метр буд даабариhаа гадуур нэхээ гэжэ энэ тоо гэршэлнэ. Коммунист З. Стульпинене үдэр бүри түсэбhөө гадуур продукци гаргаха мүрысөө комбинадта үүсхэгшэдэй нэгэн. Табан жэлэйнгээ даабариие хахад жэл урид дүүргэхээр уялга абанхай. З. Стульпинене хоёр станок үлүү хангадаг. НОТ-ой цехэй зохёохы ажалай бригадын туhаламжаар арга боломжонуудые хэрэглэхэ өөрын түсэб зохёогоод, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Тэрэ үндэр мэргэжэлтэй байhан дээрэhээ катушка hэлгэхэдээ, таhарhан утаhа залгахадаа ехэ саг алмана. Тиигэжэ халаан соогоо чаhаа үлүү саг алмана. Гадна З. Стульпинене түхеэрэлгэнүүдэйнгээ эбдэрхэдэ hаадгүй заhажархидаг болонхой. Тиигэжэ тэрэ hаатангүйгөөр хүдэлнэ. Түрүү нэхэгшэ халаанай турша соо арбаад метр буд нормоhоо гадуур үгэдэг.

Хамта мүрысэгшэдэйншье ажал хэрэгүүд урагшатай. Я. Серейкате, М. Амбразене болон бусад ажалайнгаа календарьhаа гурбан, мүн тэрээнhээ үлүүшье hараар уридлажа ябана. Табан жэлэй эхинhээ түрүү хүдэлмэришэд тус тустаа 8—9 метр улhан лавсан буд түсэбhөө гадуур нэхээ.

Комбинадай гурбадахи нэхэгшэ бүхэн түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые 4,5 жэлэй турша соо дүүргэхэ гэhэн мүрысөөндэ оролсонхой. 1971 онhоо хойшо даабариhаа гадуур 1 миллион метр буд, 300 шахуу тонно утаhан гаргагдаа.

Молдави:

ҮГЭДӨӨ ХҮРЭБЭ

Молдавиин Чадыр-Лунгагай механизаторнууд техникээ болзорhоонь урид заhабарилжа дүүргэхэ гэhэн мүрысөө республика доторoo үүсхэжэ, хэлэhэн үгэдөө хүрэбэ. Хабарай тарилгын эхилхын урда тээхэнэ зуугаад трактор, хүрьhэ элдүүрилхэ, тарилга хэхэ агрегадууд мастерскойнуудhаа бэлэн болоод гараа. Комисси тэдэндэ «эрхим», «hайн» гэhэн сэгнэлтэ үгэбэ.

Техникэ заhабарилга дүүргэлгэ hайндэр мэтэ тэмдэглэгдэ. Транспарантнууд, вымпелнүүдээр гоёогдоhон машинанууд тосхонуудай гол үйлсэнүүдээр гараба. Механизаторнууд түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы жэлэй үндэр баян ургасын түлөө тэмсэхээр бэлэн байhанаа элирхэйлэн харуулаа.

Узбекистан:

ЕРЭЭДҮЙН ОЙ, СААДУУДТА

ТАШКЕНТ. Узбекистанай ой модоной ажахынуудай питомнигууд соо хабарай дулаан үдэрнүүдэй хүрэжэ ерэхэдэ, ажалай эршэ бурьялна. Тарилгаhан hөөгүүдые малтан абаад, автомашинада тээжэ, ой руу абаашана. Тэдэнэй орондо модо, hөөгүүдэй үрэнэ тарижа. hайнаар үтэгжүүлнэ.

Республикада мүнөө hамар, жэмэсэй модонуудые олоор hуулгаха гэhэн зорилго табигданхай. Витамин, тоhоор баян жэмэстэй модо тариха талмай энэ жэлдэ дүрбэ дахин ... үргэдхэгдэhэн байна.

Ой модо ургуулагш... ясень, шелковица мод... үрэhэ тарина. Мүн ол... дэ ургадаг чинара, ... дуб, паphан модонууд... рилгын талмайе ... Уляангир, үшөөhэв, ... hөөгүүд таригдана.

Узбекистанай модо... лагшад найман зуун ... питомнигуудые эмхи... хэ гү, али нёдондо ... hээ хоёр дахин ехэ ... хэ байна. Еэрээдүйн ... ба саад сэсэрлиг бол... миллион hөөг бурга... жэлдэ hуулгаха, тари... шиидэнхэй.

РСФСР:

ДАЛАЙ ДЭЭРЭҺЭЭ МЭ...

«СОВГАВАНЬ» гэжэ ... най комбинадай ... продукци худалдал... талайнгаа түсэб бол... урид дүүргэhэн тух... дээсэбэ.

Эндэ, Татарай хоо... шадар, океанай загаh... томо бааза байгуулаг... на. Мүнөө үедэ ... траулер загаhа бари... рингөвэ далайда ... Эдэ траулернууд ... барина, колхоз, ... дай фермэнүүдтэ ... лэй гурил үйлэдбэри... гана. Экипажуул ... даабарияа үлүүлэн ... нэ. «Каркат» траулер... паж мүрысөөндэ ... улаан вымпел абаа.

Кварталайнгаа ... болзорhоонь hараар ... дүүргэхын түлөө морс... лон загаhа буйлуулаг... сэ арга боломжонууд... хэрэглэhэн байна.

Новолипецкэ металлургическа заводой Европодо эгээ томо доменно пеэшэн түрүүшынгээ шэрэм хайлуулжа үгэбэ. Зуун метр үндэр энэ пеэшэнние Курска магнитна аномалиhаа түмэр харгын хоёр состав руда асаржа дүүргэhэн байна.

Шэнэ домно сүүдхэдээ 16—20 дахин шэрэм хайлуулжа гаргаха. Проектировщигууд болон барилгаша... лургнуудай ажалай эрхэ байдал ... ха талаар анхаралаа ехээр хан...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Новолипецк... лургическа завод. Зүүн гарhаа ... кубометр хэмжээтэй табадахи ... пеэшэн.

АПН-эй ф...

Уялга абаал hаа—дүүргэ!

ЭЖЫН ЗҮРГЭ

Үнгэрэгшэ февраль соо үнеэн бүриhөө 295 килограмм hү hааhанайнь түлөө бусад түрүүшүүлтэй хамта Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой залуу hаалишан Светлана Банзаровагай хүндэлэлдэ аймагай түбтэ ажалай алдар солын туг үргэгдэбэ.

(КПСС-эй Загарайн райкомhоо абтаhан мэдээсэлhээ).

***

Хабарай эхин hара март гараашье hаа, үшөөл хагсуу хүйтэн, үе үе саhа бордоhоншье шэдэлээд абана, хүнэй нюдэ нюүр шабана. Эреэлэн сооxорложо, хара шорой болошоhон Харгыгаар шэнэ ороhон саhан hалхинда туугдажа, тоогүй олон жэжэ могойнууд шэнгеэр жэргэнэн урданад.

Саhанда шэрбүүлhэн хасараа гарайнгаа альгаар халхалан, Светлана фермэ тээшээ яаруухан алхалжа ябахадаа, үсэгэлдэр колхозой парткомой секретарь Александр Васильевич Ишигеновэй улаан тугхан тэрээндэ барюулжа, ажалайнь амжалтаар амаршалhаниие hанаадхина.

— Социалис мүрысөөндэ илабаш, бэрхэш даа, Светлана. Саашадаашье энэл янзаараа хүдэлжэ, энээхэн тугаа бүхөөр барижа ябаарай, — гээд тэрэ хэлээ hэн.

Үнэндөө нёдондо намар шэнэ тугаллаха арба гаран гунжадые даажа абаад байхадаа, энэ басаган нигэжэ бултанhаа ехэ hү hаагаад, социалис мүрысөөндэ эрхимлэхэб, аймаг соогоо суурхахаб гэжэ оройдоошье hанаагүй hэн. Хүхэ дэлэн дороо хүнэг тодуулжа үзөөгүй, элдэб зэрэг, зан абаряа мэдэгдээгүй гунжан үнеэдhээ ехэ hү hааха гэжэ урид хэлэхэньшье бэрхэтэй hааб даа. Тиигээдшье фермэдэнь сагаан эдеэнэй ёhотойл эзэд, шэдитэй гартан гэхээр болоhон hаалишад Ханда Дугаржапова, Галина Раднаева, Августина, Гаяс Кашаповтан болон бусад бэрхэшүүл хүдэлнэ ха юм. Тэдэниие мүрысөөндэ ахижа урдань гарахаб гэжэ залуу hаалишан яагаад hанаха байгааб?

Анханhаа оролдосотой, ажалша шударгы зантай Светлана Банзарова тугаллаха гунжадые даажа абаад байхада, түрэхэhөөнь бүри урид намарhаа хойшо нэгэ-нэгээр уяжа, хүхэ дэлэнгыень барижа, эльбэжэ, үбhэ тэжээлэй хоморшогшье hаань, hайнаар бөөмэйлэн эдеэлүүлхэ, үhэ ноохыень хирмаха гэжэ юрэдөөл хашаргүйгөөр тэдэнтэеэ бүхэли үдэр «носолдогшо» hэн.

— Түрөөгүй гунжадаа яатарнь бөөмэйлнэш? Тугаллаhан хонойнь таhа хүлеэд, хүлыень уяад, орхиниш хаанашье ошохогүй, орхиниш саашань, — гэжэ зарим hаалишад хэлэхэ.

— Светлана, зүб лэ эдэнэрээрээ носолдонош. Нигэжэ эртэнhээ өөртөө дадхаажа, номгоноор hургахадаш, hүүлдэ бэедэшни амар байхал. Һүтэй үнеэн — гунжанhаа гэлсэдэг ха юм, — гээд, Элхиин фермын үнинэй hаалишан Ханда Дугаржапова хэлэдэг байгаа.

— Цыбикмит эхэдээл адли энэ басаган олон үгэгүй, хүдэлмэришье хэхэдээ хүнэй хойно байхагүйл, бэрхэхэн hаалишан болохол ха, — гэжэ нютагайхиниинь хэлсэдэг бэлэй.

Нээрээшье тэдэ гунжадынь эзэнэйнгээ оролдолгые яhала харюулаа. Гол түлэб январь, февраль hарада тэдэнь хуу hүбарин тугаллажа, hүтэйшье байба. Олонхи үнеэдынь түрүүшын үдэрhөө тус тустаа 9,5—10 килограмм hү алгадгүй үгэдэг, тиихэдэ Дыня, Береза гэжэ нэрэтэй гунжадынь тус бүридөө үдэрэй 12—13 килограмм hү үгэдэг байба. Тугаллаад байхадань түрүүшын арбаад хоногто тэдэниие үдэрэй дүрбэ-таба дахин haaxa, хүхэ дэлэнгыень ходорхой зөөлэн болгохо, hүыень хуу табюулжа, гүйсэд эбилүүлжэ hургаха хэрэгтэй байгаа.

Тиигэжэ сагаа гамнангүй оролдоhонойнь ашаар үнгэрhэн январь, февраль hаранuудта тэрэ шэнэ тугаллаhан гунжан бүхэнhөө 549 килограмм hү hаагаа, харин февральда үнеэн бүриhөө — 295 килограмм hү hаажа, ажахы аймаг соогоо мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гараба бшуу.

— Түрүү hаалишадтайгаа мүрысэжэ энэ жэлдэ үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2.200 килограммhаа бага бэшэ hү hааxaб гэжэ Светлана социалис уялга абаа hэн. Тэрэнээ амжалтатайгаар, үшөө үлүүлэншье дүүргэхэ аргатай. Юуб гэхэдэ, жэлэй дүүрэтэр үшөө арба hара байна ха юм, — гэжэ эндэхи фермые даагша Димит-Ханда Максарова хэлэнэ.

Нүхэр Банзарова гурбан жэлэй саана наймадахи класс дүүргээд, өөрынгөө hайн дураар hаалишан боложо эндэ ерээд, олон жэлдэ эндэ хүдэлhэн эжыгээ халажа абаа. Тэрэнэй эжы Цыбикмит Бадмаева колхоз соогоо ходо түрүү зэргэдэ ябадаг, нилээд бэрхэ hаалишан гэжэ суутай байhан. Светлана эжынгээ нэгэтэ фермэ тээшэ харгылжа гаргаhан зургые, hайн hайхан хэрэгыень үргэлжэлүүлжэ ябана. Нёдондо тэрэ үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2.351 килограмм hү hаажа, түрүүшын амжалта туйлаа hэн.

М. НАМЖИЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Светлана Банзарова (зүүн гар тээнь) сугтаа хүдэлдэг залуу hаалишан Ешэн-Хорло Цыденоватай.

Авторай фото.

Загарайн аймагай
Карл Марксын
нэрэмжэтэ колхоз.

Шулуун нүүрhэнэй Львовско-Волынска бассейнэй шахтануудай нэгэндэ мэдээсэлэй технологическа автомат системэ («АИСТ») нэбтэрүүлэгдэбэ. «АИСТ» шулуун нүүрhэнэй абтажа байhан тухай мэдээнүүдые автомат аргаар дамжуулан үгэжэ байха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «АИСТ»-ын диспетчерскэ пульт.

АПН-эй фото.

«Уралмашзавод» жэл бүри 70 гаран ондоо машина бүтээн гаргана. Жэлэй эхинhээ хойшо түмэр замай гурбан мянган вагон продукци захигшадта эльгээгдээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ продукци эльгээгдэхээр бэлдэгдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ТҮЛ АБАЛГА ТҮЛЭГ ДУНДАА

Үдын совхоз хони үсхэбэрилдэг аймаг соогоо томохон ажахынуудай нэгэн юм. Байгша ондо тус ажахыда 16 мянган эхэ хонин үбэлжэжэ байнхай. Хонишод түлэеэ февраль hарын эхээр абажа захалба.

Һаяанай байдалаар эндэ арба мянган хурьгад абтанхай. Баруун Хасуурtайн отделениин (эрхилэгшэнь Б. Б. Цыреңдоржиев) хонишод 6 мянга гаран хурьгатай болонхой. Үшөө мянга гаран хонид ойрын үдэрнүүдтэ хурьгалха юм. Хонишод Д. Цыбжитова, В. Антонов, В. Жанаев, Г-Х. Цымпилова, Г. Бимбаев болон бусад түл абалгадаа эмхи гуримтайгаар эрэ. Эдэ нүхэднай тус бүридөө 300-450 хурьга абаад, тэдэнээ hайнаар түлжүүлжэ байнхай. Һая гараhан хурьгадые зүбөөр эдеэлүүлхэ хүдэлмэридэ хонишод ехэхэн анхарал табина.

Мүнөө жэлдэ Баян голой отделениин хонишод 6 мянган хурьга абаха юм. Бүхы эхэ хонидойнь хахадhаа ехэнь хурьгаланхай. Цындэмэ Гунтыпова, Дымит-Ханда Бадархaнова, Ханда Чимитова болон бусад тус бүридөө 380-400 хурьгатай болобо. Тэдэнэй абаhан түл түрэсэнь өөдэргэн. Хонидой хүшэ тамир hайн.

Ажахын хонишод үбhэ тэжээлээр дутамаг үбэлжэжэ байбашье, даажа абаhан социалис уялгануудаа бодото дээрэнь дүүргэхын тула оролдон ажаллажа байнхай. Хонишодой үдэр hүниие мэдэнгүй ажаллажа байhан халуун хаhа—түл абалгын үедэ ажахын зоотехник-мэргэжэлтэд отарануудаар саг үргэлжэ ябажа, тэдэнэртэ зохисотой заабари үгэнэ.

Д. НАЙДАНОВ.
Хори.

Республикын засагай дээдын зургаануудта

…АМЖАЛТА МЭРГЭЖЭЛТЭДҺЭЭ ДУЛДЫДАДАГ

…Буряадай АССР-эй Министр… …ай Совет республика до… …а соёлой зургаануудые …мэргэжэлтэдээр хангаха асуу… …хэр шиидхэгдэжэ бай… …алхээтэ заседани дээрээ …а үзөө.

…хэрэгтэ һүүлэй үедэ …ой анхарал хандуулаг… …болоһон байна. Соёл… …, соёлой эмхи зургаа… …хүдэлхэ мэргэжэлтэдые …талаар ажал яһала …гадна. 1966—1971 …ай туршада дээдэ ба …мэргэжэлэй һургуули… …дүүргэһэн соёлой 732 …лэд хүдэлмэрилжэ эхилээ. Соёлой 205 хүдэлмэрилэгшэд мүнөө үедэ ажаллажа байгаад мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ дээдэ, дунда һургуулинуудта һурана.

Энээнһээ гадна соёлой мэргэжэлтэдые бэлдэхэ зорилготой һургуулинуудай бааза яһала һайжараа. Зүүн-Сибириин культурын институт, Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищи, Улаан-Үдын соёл-сурталай училищи гэхэ мэтэ һургуулинууд багшанараар, һуралсалай байшангуудаар студентнэрэй байрануудаар, 1970—1972 онуудай туршада 1.200 хүн культурын министерствын дэргэдэ нээгдэһэн курсануудта һуража гараа.

Гэхэтэй хамта Буряадай клубуудай, соёлой байшангуудай хүдэлмэрилэгшэдэй 78, библиотекарьнуудай 34 процентнь тусхай мэргэжэлгүй хүнүүд хүдэлнэ гэжэ Министрнүүдэй Совет тэмдэглээ. Илангаяа хүдөө нютагуудта соёлой хүдэлмэрилэгшэд дуталдана. 1966—1972 онуудта клубуудта хүдэлмэрилхөөр эльгээгдэһэн хүнүүдэй 70 процентнь мүнөө тэндээ хүдэлнэгүй. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, хүдөөгэй соёлой гуламтануудта һайнаар хүдэлхөөр туһаламжа муугаар үзүүлэгдэнэ, мэргэжэлтэд байраар дуталдана. Гадна, тэдэндэ нютагуудай партийна, совет болон ниитын эмхи зургаануудай зүгһөө анхарал, дэмжэлгэ ехэ хэрэгтэй байна.

Эдэ бүгэдэ дутуу дундануудые дары усадхаха, соёлой мэргэжэлтэдые хүдөө нютагуудта байлгаха талаар хэрэгтэй хэмжээ ябуулгануудые хараалһан тогтоол Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет энэ заседани дээрээ абаа.

«БУРЯАД ҮНЭНДЭ» бэшэһэнэй һүүлээр

…эмжээн абтаа

…ай газетын 1973 оной январиин 18-най номерто «Би… …дарон, тэрэнэй «согшод» гэһэн гаршагтай фельетон …ээ һэн. Тэрээн дотор хэлэгдэһэн баримтанууд зүб, …ароной, мүн тэрэнэй бүлэгэй хэһэн гэмтэ ябуулга ту… …үдэй шиидхэбэриие СССР-эй Наукануудай академиин …ин отделениин Буряадай филиалай ниитын эрдэмэй …дай хүтэлбэри бүрин һайшааба.

…тудай дунда ябуулагдадаг хүдэлмэридэ ушарһан ду… …нууд филиалай коммунистнуудай хамтын суглаан дээрэ …хэлэгдээ. Мүнөө филиалда, мүн дурсагдаһан инсти… …ладрнуудай дунда ябуулагдаха хүдэлмэри һайжаруул… …ин зүгэй шэнжэлгэ хэдэг таһагуудые бэхижүүлхэ та… …научно-шэнжэлгын хүдэлмэриин түсэбэй дүүргэлтын …эе, хэблэгдэхэ зохёолнуудай үзэл сурталай, теорети… …шанарай хойноһоо хиналта шангадхаха талаар хэдэ хэ… …мжээн абтажа байна гэжэ Буряадай филиалай түрүүлэг… …орлогшо, ниитын эрдэмэй институдай директор, философ… …эрдэмэй кандидат Д. Д. Лубсанов манай редакцида мэ… …а.

Казахстанай таряашад энэ юһэдэхи табан жэлэй туршада уһалууриин шэнэ каналнууд ба хранилищинуудые ашаглажа, дүрбэн зуун хорин мянган гектар шэнэ газартай болохо. Тэрэнэй ехэнхинь Балхаш нуур шадархи Сагаан талада оршоно. Эндэхи газар үрэжэлтэй, ундалуулагдахадаа үндэр баян ургаса үгэхэ юм.

Техническэ мэргэжэлэй Талгарска хүдөө ажахын училищи дүүргэжэ гараһан хүбүүд, басагад эндэ ехэ үүргэ дүүргэхэ байна.

Казахстанай хүдөө ажахые оньһожоруулха дүрбэн зуун хорин училищинуудай нэгэн болохо Талгарска училищи дүшэ гаран жэлэй туршада хори мянган механизатор бэлдэһэн түүхэтэй. Училищи дүүргэгшэдэй дунда арбан Социалис Ажалай Герой бии юм.

Училищи энэ жэлдэ шэнэ байшанда оронхой. Һуралсалай шэнэ корпус, һайнаар түхеэрэгдэһэн кабинет болон лабораторинууд механизаторнуудые һайнаар бэлдэхэ арга олгоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: багша Геннадий Черепанов хэшээл үнгэргэжэ байна.

АПН-эй фото.

…оциалис …ронуудта

…АНИ БАРИСААНАЙ АША ҮРЭ

…. Болгариин хүдөө …машина бүтээлгын …ын барилга — Руса …и Георгий Димитровой …тэ завод 25 жэлэйн… …е тэмдэглэжэ байна. …од совет проектээр бод… …он юм. Оронойнгоо хү… …ахыда хэрэгтэй хэдэ хэ… …ээ машинануудые бү… …технологи нэбтэрүүлхэ …ннь совет мэргэжэлтэд …н байха. Мүнөө Руса …машина бүтээгшэд ехэ …н гүрэндөө тушаана. …1948 ондо жэл соо …продукциияа мүнөө 2 …оо үйлэдбэрилэн гарга… …дана. Тус заводой бү… …гаадаг хүдөө ажахын …нуудай 90 процентнь …Польша, Венгри, Гумы… …н болон бусад оро… …эльгээгдэнэ.

…жэлдэ Георгий Ди… …й нэрэмжэтэ завод ку… …хурааха, силоснэ ком… …дые олоор гаргадаг …. Советскэ Союзай, …н Арадай Республи… …конструкторнууд сугтаа …омбайн зохёон бүтээһэн хүдэлмэри хэбэ. Таряа тарилгын техникэ сүм заһабарилагдажа, шэнэ техникэ шудалагдаа. Республикын ажахынууд мүнөө жэлдэ аяар 64 миллион крон сэнгэй техникэ нэмэжэ абаха юм. Энээнэй ашаар хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн 12 процентээр ургаха юм. Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ улам ехэ мүнгэн һомологдохоор хараалагдана.

…ШАДАЙ НАЙДАМТАЙ ТУҺАЛАГШАД

…НА. Хүдөө ажахын …Кубада жэл бүри үргэ… …хэрэглэгдэнэ. Самолёт …манай найдамтай туһа… …боложо байнхай. …н хүдөө ажахын авиа… …нуудта нэмэлтэ үтэг… …оруулна, ургамалнуу… …рхой шумуул болон бог …оо хамгаална.

…рэгшэ жэлдэ 3 миллион …гектар поли агаарһаа …инлэгдэһэн» юм. Ку… …хүдөө ажахын авиациин …агай орлогшо Рамон …ай мэдээсэһэнэй ёһоор, …миллион гектар нуга та… … дээрэхи хүдэлмэри …ин хүсөөр хэгдэхэ юм. …ө ажахын авиаци Куба… …одюциин һүүлээр бай… …бэлэй. Тиихэдэ Со… …Союзһаа эльгээгдэһэн …гэжэ 10 самолёт тэрэ… …хүсэн болоһон байгаа. …нөө хүдөө ажахыда …хэрэглэдэг хэмжээгээ… …эй дээрэ түрүү һуури… …нэгые эзэлнэ.

…БАРАЙ ТАРИЛГАДА БЭЛДЭНЭ

…ГА. Чехословакиин гос… …болон хүдөө ажахын …ативуудта хабарай та… …бэлэдхэл түлэг дүн… …Хүдөөгэй ажалшад орёо …шиидхэхэ ёһотой. …Чешскэ Социалис Рес… …1.820 мянган гек… …ээр дээрэ тарилга хэг… …юм. Энэнь үнгэрэгшэ жэ… … 20 мянган гекта… …гээшэ. Словакида та… …талмай мүн лэ үргэд… …низаторнууд хабарай …бэлдэхэ үедөө ехэ…

ГОСХОЗУУДАЙ ЕХЭ ЗОРИЛГОНУУД

ВАРШАВА. Арадай Польшодо госхозууд табан жэлэй эсэстэ мяханай ба һүнэй продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилдэг боложо, хүдөөгэй ажалшадые дээдэ сортын үрэһэ хүрэнгөөр, үүлтэрэй малаар хангадаг байха юм. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай главна правлениин заседани дээрэ энээн тухай хэлэгдэв.

Госхозууд мүнөө үрэһэ хүрэнгэ, тариха модо, үүлтэртэ мал ехээр үгэдэг болохонь. Тэдэнэр барилга ба оньһожоруулгын талаар туһаламжаяа үргэдхэжэ, хүдөө нютагта ябуулагдадаг олон ажал хүдэлмэриие эмхидхэлсэгшэ болохо юм.

Байгша табан жэлэй туршада госхозууд продукци үйлэдбэрилгэеэ хоёр дахин дээшэлүүлхэ ёһотой. Польшын госхозууд мүнөө жэлдэ 1,2 миллиард злотых мүнгэнэй продукци түсэбһөө гадуур тушааха байна.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДАЙ ВУЗ-уудай ХАРИЛСААН

БЕРЛИН. ГДР-эй ба Советскэ Союзай дээдэ һургуулинууд мүнөө хани барисаанай 55 договороор холбоотой. Энэ харилсаа холбооной ашаар аха дүү оронуудай дээдэ һургуулинуудай багшанар болон студентнүүд научно-шэнжэлэлгын ажал ябуулха, һуралсалай түсэб тодорхойлхо болон бусадшье хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ аргатай.

ГДР-эй социалис бусад оронуудтай, жэшээлхэдэ, ЧССР ба Польшотой байгуулһан харилсаа холбоон амжалтатайгаар хүгжэнэ. Социалис оронуудай ВУЗ-уудай багшанар эрдэм наукын шухала 36 асуудал сугтаа шиидхэхэ гэжэ оролдоно.

ГДР-һээ Советскэ Союзда һурахаяа ерэдэг студентнэрэй тоо һүүлэй үедэ нилээд олошороо. Мүнөө дээрээ ГДР-эй 3 мянга гаран хүбүүд, басагад Советскэ Союзда һурана. Студентнүүдые үйлэдбэри дээрэ ажаллажа туршахыень эльгээдэг онол арга мүн лэ аша туһатай байгаа. Ганса 1972 ондо 6 мянган студент социалис оронуудта ошожо, шэлэһэн мэргэжэлээрээ ажал хэхэ, доцентнүүдээ һэлгэхэ ушар мүн лэ ехэ удха шанартай.

(ТАСС).

ДҮЛЭТЭ ЖЭЛНҮҮДЭЙ БААТАРНУУД

ХАХАД ЕВРОПООР ТУГАА ХИИДХҮҮЛЭН...

Тооһо мана татаһан үргэн Тохойн үйлсөөр ташарайгүйхэн шарайтай, табияа шахаһан, нюргаар үндэршэг хүн үглөө бүхэндэ һургуули тээшээ яаран гэшхэлдэг. Дайнһаа бусаһан сасуугаа запасай капитан Д. Р. Очиров түрэл Загастай нютагтаа багшалжа эхилһэн юм. Тэрэ гэһээр хорин табан жэл үнгэршэбэ.

Олон түмэнэй зохёон байгуулхы бэлиг хаба болоод, зуун жэлнүүдые ото харбан, эрдэм ухаанай үзэгдөөгүй түргөөр хүгжэжэ байһан иимэ үе сагта ажаһуунабди! Тэд гайхалтай һайхан үе сагаймнай үнэ сэнгые үнтэрһэн дайнай ута харгы гаталаашад һайн мэдэдэг даа. Тэдэнэй нэгэн — Сталинград шадар шуһаараа түүхэеэ бэшэлсэһэн Доржо Рабданович Очиров болоно.

1942 оной зун Дон, Волго мүрэнүүдэй хоорондохи хабшал соо хоёр талаһаа хэсүү шанга тулалдаанууд боложо байгаа. Тэнгэридэ — самолет, газарта — танкнууд... Зааримдаа юушье ойлгохын аргагүй, миил хүхэ дүлөөр манаран тооһоржо байха. Тиихэдэ сэрэгэй училищи һая дүүргээд, арбан юһээшье хүсэд алхалаадүй ябаһан лейтенант Очиров Калач хото шадарай һүртэ шанга байлдаануудта хабаадалсажа, түрүүшынгээ хатуужалга абаад, үргэн Донской эрьедэ олохон фрицүүдэй шархиинь хатаалсаһан байха.

Нэгэтэ взводой командирта хүүргэ һахижа байһан дайсадай үндэр добо эзэлжэ абаад, нэмэлтэ хүсэнүүдэй ерэтэр тэрэнээ алдангүй барижа байха гэһэн захиралта үгтэбэ. Намарай һүни. Һара сагаан. Лейтенант Очиров бүлэг сэрэгшэдээ дахуулан, дүтыень хаража, эреэг-тэреэг хулһа намаг соогуур ябажа, замаа хороонод. Горхоной саада эрьеһээ байд гээд лэ ракетэнүүд огторгойдо гэрэл-туяа үгэжэ, тэдэниие тухашаруулна.

Хүнүүдэй бүрэлзэхэ болоод, юрэ бусын абяа шэмээ абаһан немецүүд һэр-мэр гэлдээд, тэдээн тээшэ пулемет, автомадуудаараа буудажа оробо. Харюудань буу шуу ехээр табингүй, тэдээндэ гэнтэ добтолон орохо зорилготойгоор урагшаал шурган мүлхинэд. Буугай сэмгэнүүдэй аманһаа туулган тобшонууд тархяашье үргэхын аргагүйгөөр дээгүүрнь тобжогонолдонод.

Добын оройдо дүтэлжэ, алишье тээһээнь хүреэлжэ ороһон бүлэг сэрэгшэд фрицүүдэй урдаһаа гэнтэ «ура» хашхаралдан бодожо, гранатануудаараа забдагүй шэдэжэ үүртүүлээд, улаагаараа тусалдажа оробо... Энэ баатаршалгынгаа түлөө взводойнь сэрэгшэд шагналда табигдаа һэн.

* * *

— Үнэн зүб хэрэгэйнгээ түлөө үбсүү, сээжэсэ тулажа бодоһон совет хүнүүд хүн түрэлтэндэ «хүрин тахал» асархаар галзуурһан фашизмда хатуу сохилто үгэжэ шадаа һэн. Хэдэн зуу мянган жэлэй үнгэрһэн хойно һайхан һанаатай хүнүүд энээн тухайда үри һаданартаа хөөрэжэ, агуу Октябриин орондо гүн сэдьхэлэйнгээ талархал мэдүүлхэнь лабтай... Нэгэ иимэ ушар ой ухаанһаам огто гарагшагүй,— гээд Доржо Рабданович үни холын домог уудалха гэһэндэл, ама хахалжа захалба. —1942 оной ноябриин 23-да Калач хотые сүлөөлэлсэхэдөө, хатуу шанга тулалдаанай һүүлээр (бүхы полкымнай сэрэгһээ) үглөөдэрынь оройдоол хорёод хүн амиды үлэһэн байгаа,— гэжэ дайнай ветеран дурдана. — Совет сэрэгшэдэй балсангай шангые, совет зэбсэгүүдэй мэргэниие мартаа һаань, дахин һануулха, одоол дахин толгойгоо үндылгэхэ хуняаһагүй болоторнь ухаа оруулха хаба шадал манда бии,— гэжэ үнинэй коммунист этигэл дүүрэн мэдүүлээ һэн.

Зүб даа, тиимэ һүртэ хүсэн манда бии! Тэрэмнай — хэтэдээ хүгжэдэг ленинскэ үзэл суртал. Тэрэнэй илагдашагүй һүлдэ туг доро манай сэрэгшэд алхам алхамаар урагшаа дабшажа, хүнэй дайдада ороһон дайсадта хатуу сохилто үгэдэг һэн.

«Өөдэнь хаяһан шулуун өөр дээрэнь унадаг» гэдэгтэл, һүүлэй һүүлдэ фашис нохосуудые өөрынь уурхай соо бута сохёобди. 1941 — 1945 онуудай Илалта бэлээр гартамнай ороогүй. Совет ороной хорёод миллион хүн ами наһаа. Илалтын түлөө үгөө! Тэдэнэй домог дурасхаал ёһолон, Танигдаагүй солдатай нангин хүүр дээрэ мүнхэ дүлэн соробхилон байна бшуу. Хэды олон комсомолшууд, минии үетэн фашизмын хара һабарһаа, тэдэнэй хорото һомонһоо алдалааб! Тиимэл хадань, бидэ, тэрэ үеын комсомолшууд улаан шуһаараа түүхэеэ бэшэһэн зомди гэжэ хэлэхэ эрхэтэйбди. Юуб гэбэл, миниишье горитой шуһан тэрэ дайнда адхарһан байха. Хоёр дахин би шархатаһан хүм...

— «Сталинградые хамгаалһанай түлөө» гэһэн медальни өөртэм юунһээш үлүү нангинаар һанагдадаг юм даа, — гэжэ дайшалхы гурбан орденой кавалер Д. Р. Очировай хөөрэхэдэнь, зүрхэ сэдьхэлээ уярангүй байхын аргагүй һэн...

...Гушаад жэлэй саада тээ гал дүлөөр соробхилон торгтогтоһон, һандарал һүйдхэлдэ ороһон Курск, Чернигов, Винница, Каменец-Подольск гэхэ мэтэ хотонуудые һанан дурсахадаа, хуушанайнь шарха нүжэнүүд һэдэрэн үбдэхэдэл гэдэг. Тэд ажабайдалай «юртэмсэ дээрэ юһэн эрдэнеэр залаалан һалбархын түлөөдэ» дайнай газарта хэды олон нүхэдөө энэ хүн алдааб даа?!

Дайнай үедэ тагнуулшадые «армиин һонор шэхэн, хёрхо нюдэн» гэжэ нэрлэдэг һаань, хэлхеэ холбоон гээшэ тэрэнэй амин һудалынь байһан юм. 1943 оной хабар Белоруссиин газар дайда дээрэ гараад ябахадаа, Жаргаланта нютагай хүбүүн — Жамсаран Арьяевтай хахасаһанаа мүнөөшье тэрэ мартадаггүй. Нэгэтэ иимэ ушар болоһон юм. Дивизиин штабта тэдэнэй шухала мэдээ хүргэжэ байтар, хэлхеэ холбоониинь гэнтэ таһаршоо хаш. Тэрэниие түргэн саг соо «амидыруулха» захиралта сержант Арьяевта үгтэбэ. Ошоһонойнь һүүлээр уданшьегүй холбоон тогтоогдоод, харин өөрөө... үгыл аад, үгы. Бүри шертоо даа.

Дайсадай бухэлэлтэ сүмэ сохижо, гүбээн саана гарахадаа, хажуудахи боролжо бургааһан соо (катушкаяа үргэлһэн зандаа) нүхэрэйнгөө хэбтэхыень ахалагша лейтенант обёоржорхёод:

«Жамсаран, бодыш! Утаһанши үни «амидыраал». Добтолгодо орообди. Ябая түргэн, али шархатаа гүш?— гээд, угзаран татахатайнь сасуу тархинь һагнагад гээд, таһа сохюулшаһан шабын утаһанай хоёр үзүүр амандань һэнжэлзэжэ байба. Дайн... Яахыншье аргагүй. Тархишье даа,— гэжэ бодоод, халбагыень лэ абажа, һүүлшынхеэ хахасаа бэлэйб — гэхэдэнь, дайнһаа бусаагүй эсэгэм гэнтэ һанагдаад, туулган хүндэ бодол толгойдоо мухарюулжа һуугаа һэм...

Фронт дээрэ командованиин даабари шууд сэхээр дүүргэжэ, Илалтын хяһа шэрээлсэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулһанай түлөө нүхэр Д. Р. Очиров Улаан Одоной, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай нэгэдэхи ба хоёрдохи шатын орденуудаар, олон медальнуудаар шагнагданхай.

* * *

Олон жэлдэ үрэтэй һайнаар ажаллаһанай түлөө Д. Р. Очиров Буряадай АССР-эй һургуулиин габьяата багшын хүндэтэ нэрэдэ хүртэһэн, мүн «СССР-эй гэгээрэлэй отличник» гэһэн шан тэмдэгтэй. Доржо Рабданович эрхим багша байхаһаа гадна, ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг хүн юм гэжэ эндэ нэмэе. Тэрэ олон жэлэй туршада «Знание» бүлгэмэй эхин эмхиин түрүүлэгшээр хүдэлжэ байна.

Нютагтаа улас түрын болон шэнжэлхы эрдэм ухаа олониитын дунда дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ габьяатай байһанайнгаа түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй хоёр грамотаар шагнагдаһан.

Коммунист, багша, пропагандист Д. Р. Очировай ниитын ажал ябуулгые тобшохоноор тэмдэглэхэдэ, иимэл даа.

* * *

...Домог суудa ороһон генерал Чуйковай командалдаг 62-дохи армиин зэргэдэ ото ябалсажа гараһан олон орден, медальнуудай кавалер Д. Р. Очиров Волгын нангин эрьеһээ холын Эльбэ хүрэтэр һүр жабхаланта тугаа хиидхүүлэсээд, эдир үетэниие хүмүүжүүлхын тулада элдин Загастайгаа бусаа юм даа.

Ч.-Ц. САНЖИЕВ.

Сэлэнгэ.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО — ХИЛЫН ГААДАҺАА

ХЕЛЬСИНКИ

ДСНФ-гэй ГҮЙСЭДХЭХЭ КОМИТЕДЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

«СССР-эй ба Финляндиин хоорондохи заншалта хани барисаанай, хүршэ ёһоной харилсаа холбооной политика бэелүүлэн, 1948 ондо Советскэ Союзай, Финляндиин хоорондо баталагдаһан договорой үндэһөөр хоёр ороной хоорондохи харилсаае улам хүгжөөхын түлөө Финляндиин арадай демократическа союз, тэрэнэй бүридэлдэородог бүхы эмхинүүд сагүргэлжэ тэмсэдэг юм», — гэжэ ДСНФ-гэй гүйсэдхэхэ комитедэй мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. СССР-эй, Финляндиин Республикын хоорондохи хани барисаан, харилсан ажаллалга, али алиндаа туһа хүргэлгэ тухай договорой баталагдаһаар 25 жэлэй ой апрелиин 6-да гүйсэхэеэ байһантай дашарамдуулан, энэ мэдүүлгэ абтаһан байгаа.

ЖЕНЕВЭ

Хангалтагүй статистика

ТАСС

30 секунда бүхэндэ Европын оронуудта болоһон харгын усалтаһаа уламжалан, 5 минута бүхэндэ нэгэ хүн үхэдэг, 20 хүн шархатадаг байна гэжэ ООН-ой Европодохи экономическа комисси мэдээсэнэ.

Статистическэ һүүлэй баримтануудай ёһоор, 1971 ондо Европын оронуудта 1.120.000 усал боложо, эдээнһээ уламжалан, 92.000 хүн үхэһэн, 2.163.000 хүн шархатаһан байна. Харгы замай усалай тоогоор ФРГ түрүү һуури эзэлнэ. Эндэ жэлэй турша соо 254.714 харгын усал боложо, 18.882 хүн үхэһэн байха юм. Англи удаадахи һуури эзэлбэ.

НЬЮ-ЙОРК

ШУХАЛА УДХА ШАНАРТАЙ

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй экономическа асуудалнуудаар США-гай президентын туһалагша, финансын министр Дж. Шульцтай уулзаһыень США-гай хэблэл үргэнөөр бэшэнэ.

США-гай финансын министр Дж. Шульцын КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарьтай Москвада хэһэн хөөрэлдөөнүүд шухала удха шанартай гэжэ «Вашингтон пост» газетэ тэмдэглэнэ. США-гай финансын министрэй Москва ошолго ехэ удха шанартайгаар дүүрээ гээд «Нью-Йорк таймс» газетэ бэшэнэ.

СССР-эй, США-гай хоорондохи экономическа харилсаае хүгжөөхэ арга боломжо һайжараа гэжэ Дж. Шульц пресс конференци дээрэ мэдээсээ гээд «Вашингтон пост» тэмдэглэнэ.

Совет-американ худалдаа наймаанай һалбарида ехэ хэлсээ баталха арга боломжо байгуулагдаба гээд хэблэл тэмдэглэнэ. Совет американ худалдаа наймаа хүгжөөлгэ Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай хоорондохи харилсаае саашадань һайжаруулха хэрэгтэ нүлөөлхэ байна гэжэ шэнжэлэгшэд мэдүүлнэ.

КАНБЕРРЭ

ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ-ЭКОНОМИЧЕСКА ХАРИЛСААГАА БЭХИЖҮҮЛХЭ

ТАСС

СССР-эй ба Австралиин хоорондохи худалдаа наймаанай — экономическа харилсаае хүгжөөхэ тухай хэлсээндэ СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай министр Н. С. Патоличев, Австралиин гадаадын худалдаа наймаанай министр, болбосоруулгын промышленностиин министр Дж. Кэйрнс гар табяа.

Хоёр ороной хоорондын худалдаа наймаанай-экономическа харилсаа хүгжөөхэ хүсэлэнтэй байһанаа хоёр тала мэдүүлнэ гээд хэлсээн дотор хэлэгдэнэ. Хэлсээнэй ямараар бэелүүлэгдэжэ байһые хинан шалгаха зорилготой хамтын комисси байгуулхаар хараалагдана.

ЛОНДОН

Совет парламентаринар Англида

ТАСС

Англо-совет парламентын бүлэгэй уряалаар эндэ ерээд байһан, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, СССР-эй Парламентын бүлэгэй комитедэй гэшүүн А. В. Романов түрүүтэй СССР-эй парламентын бүлэгэй совет-английн секциин делегаци парламентда хүрэбэ. Англо-совет парламентын бүлэгэй гэшүүдтэй, бусад парламентаринартай эндэ уулзаһан байна.

Гадаадын хэрэгүүдэй ба нациинуудай хани нэгэдэлэй хэрэгүүдые эрхилдэг министр А. Дуглас-Хьюмтэй делегациин гэшүүд уулзаба.

ПРАГА

Эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай түлөө

ТАСС

КПЧ-гэй ЦК-гай пропаганда, агитациин таһагай үнгэргэһэн КПЧ-эй лекторнүүдэй ниитэ республиканска семинар уласхоорондын харилсаанай гол шухала асуудалнуудта зорюулагдаһан байгаа.

ЧССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Б. Хнеупек «Мүнөөнэй уласхоорондын байдал ба Чехословакиин гадаадын политика» гэһэн элидхэл семинарта хабаадагшадай үмэнэ хэбэ. Хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ, ашаүрэтэй оролдолго хэгдэжэ, Европодохи түгшүүрил һуларжа байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. Эдэ хүсэл оролдолгонуудые ЧССР бүрин дэмжэнэ. КПСС-эй XXIV съезд дээрэ элирхэйлэн хараалагдаһан эб найрамдалай программа бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө КПЧ тэмсэнэ. КПЧ-гэй XIV съездын шиидхэбэринүүд дотор иимэ зорилго табигдаа һэн гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Социализм байгуулхын тула, манай ороной социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй бата бэхи, найдамтай хубинь болохын тула гадаадын таарамжатай һайн политика бэелүүлхые туйлаха гээшэ уласхоорондын политикымнай гол зорилго болоно гэжэ КПЧ-гэй XIV съезд элирхэйлээ һэн гээд Б. Хнеупек тэмдэглээ.

ХАНОЙ

ХАНОЙДО УУЛЗАЛГА БОЛОБО

ТАСС

Вьетнамай Демократическа Республикын, Германиин Демократическа Республикын гүрэнэй тугуудаар Ханойн «Зялам» гэжэ аэропорт гоёон шэмэглэгдэбэ. СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Штоф түрүүтэй ГДР-эй партийно -правительственнa делегациие угталгын баяр ёһолол эндэ болоо. ПТВ-гэй ЦК-гай ба ДРВ-гэй правительствын уряалаар энэ делегаци албанай хэрэгээр ДРВ ерэһэн байна.

Делегациие угтахын тула аэропортдо хүндэлэлэй харуул жагсаагдажа, ГДР-эй ба ДРВ-гэй национальна гимнүүд гүйсэдхэгдөө.

ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй правительствын премьер-министр Фам Ван Донг, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, премьер-министрэй орлогшо Ле Тхань Нги, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй премьер-министрэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Зуй Чинь, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, гүрэнэй аюулгүйе сахилгын министр Чан Куок Хоан, ДРВ-гэй партийна ба гүрэнэй бусад ажал ябуулагшад, Ханойдо байдаг дипломатическа түлөөлэлгэтэ эмхинүүдэй толгойлогшонор, ДРВ-гэй ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэд, журналистнууд ГДР-эй партийно-правительственна делегациие угтаба.

ПАРИЖ

Уряа дэмжэгдэө

ТАСС

Сайгон хархис захиргаанай түрмэнүүдтэ хашагдан тамалагдажа байһан хүнүүдые аршалан хамгаалха уряатайгаар «Арадай туһаламжын бүлгэм» гэдэг түрүү үзэлтэй эмхи Францийн үргэн олониитэдэ дахинаа хандаба. Франциин олон тоото эмхинүүд, үргэн ниитэ улад зон энэ уряае халуунаар дэмжээ. Франциин 100 мянга гаран хүн тэрээндэ гараа табиһан байна.

ХАНОЙ

Фам Ван Донг уулзалга үнгэргэбэ

ТАСС

Азиин, Африкын арадуудтай һаналаа нэгэдэлгын эмхиин эндэ ерээд байһан делегацитай ДРВ-гэй правительствын премьер-министр Фам Ван Донг уулзаба. Вьетнамай асуудалые гуримшуулха, Вьетнамда амгалан байдал һэргээхэ хэрэгтэ тус эмхи ехэ туһа нэмэри хээ гэжэ хөөрэлдөөнэй үедэ Фам Ван Донг тэмдэглэһэн байна. Вьетнамай асуудалаар Париждахи хэлсээе хэлбэришэгүй бэелүүлхые туйлаха гэһэн гол шухала зорилго мүнөө дэлхэйн түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэнэй үмэнэ оршоно гээд тэрэ хэлээ.

Хамтынгаа дайсанда-империализмда эсэргүүгээр хэһэн тэмсэлдэ национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй хүсэ шадал элсүүлхэ шухала гэжэ Фам Ван Донг тэмдэглэбэ.

ВАШИНГТОН

Р. Никсонэй пресс-конференци

ТАСС

США-гай Пекиндэхи харилсаа холбооной бүлэг гэгдэһэн пресс-конференци майн нэгэн багаар хүдэлжэ эхилхэ юм гэжэ США-гай президент Р. Никсон эндэ үнгэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ соносхобо. Р. Никсонэй хэлэһэн ёһоор, элшэн сайд Дэвид Брюс энэ бүлэгые толгойлхо юм. Тэрэ «дүй дүршэлөөр баян». США-гай Пекиндэхи харилсаа холбооной бүлэгтэ багсаахада, 20 хүн орохо байна. Гүрэнэй департаментһаа Альфред Дженкинс, США-гай Национальна аюулгүйн соведһээ Джон Холдридж тэрэнэй бүридэлдэ ороно. КНР харилсаа холбооной нимэрхүү бүлэг Вашингтондо нээхэ.

Һаядаа харин гүрэнүүдээр аяншалха хараа түсэбгүйб гэжэ президент мэдүүлээ. Гэхэтэй хамта, Европын, Латиин Америкын, Африкын оронуудаар аяншалха зүүршалга гүрэнэй департаментын, Национальна аюулгүйн соведһээ абаа һэм гэжэ тэрэ хэлэһэн байна.

ХАНОЙ

Эрид шууд буруушаана

ТАСС

Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министерство мэдүүлгэ тунхаглахадаа, Вьетнамай асуудалаар Париждахи хэлсээ Холбоото Штадуудай ба сайгон захиргаанай бүдүүлигээр эбдэжэ байһан ушарые эрид шууд буруушааба.

Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын мэдэлдэ байһан газар нютагуудтахи хүн зониие хашаха харлаха талаар хархис ябуулгануудые сайгон сэрэгүүд үргэнөөр февраль һарада ябуулһан байна гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Ветнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал һэргээхэ тухай хэлсээе эбдэһэнэйнь түлөө Урда Вьетнамай Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерство Холбоото Штадуудые, сайгон захиргаание эрид буруушаагаад, Урда Вьетнамай арадта эсэргүү сэрэгэй бухы ябуулгануудаа дары зогсоохо, сайгон армиие буу зэбсэгээр хангалгаяа болюулха эрилтэ американ империалистнуудай үмэнэ табиба.

КОПЕНГАГЕН

Даниин министрэй мэдүүлгэ

ТАСС

НАТО-гой зонхилхы тушаалтадай хэды буруушаагаашье һаань, оборонын талаар хубилалта хэхые Даниин правительство һанаашална гэжэ оборонын министр К. Олесен, телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ, мэдүүлбэ.

Сэрэгэй гаргашануудта Дани «ахир бага» мүнгэ һомолно гэжэ НАТО-гой зонхилхы тушаалтадай үмэнэһөө хэгдэһэн шүүмжэлэлые тэрэ буруушаагаа.

АММАН

Саазалалга болюулагдаа

ТАСС

Саазалагдаха болоһон Абу Дауда ба баригдажа хаагдаһан палестин бусад хүнүүдые амиды мэндэ үлөөхэ гэһэн шиидхэбэри Иорданиин король Хусейн гаргаба.

БУХЭСОЮЗНА ХАРАЛГАДА МОРДОБО

Революциин үлгы — Ленинград хотодо России соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй түлөөлэгшэд сугларжа, театрнуудай коллективүүдэй харалга үнгэргэжэ байнхай. Эндэ сугларагшад өөһэд өөһэдынгөө зоно соо үнгэргэгдэһэн харалгада түрүү һуури эзэлһэн байгаа. Манай Сибириин болон Алас-Дурна зүгэй зонодо Яхадай, Тувын Буряадай АССР-нүүдэй, Красноярска, Хабаровска хизаарнуудай, Шэтын, Эрхүүгэй, Новосибирскын областьнуудай мэдээжэ театрай коллективүүд хабаадалсаһан юм. Эндэ Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай коллектив шалгаржа, түрүү һуурида гараһан байгаа.

Театрай коллектив «Улаахан пулаадтай улаангирхамни» гэһэн зүжэгөөрөө зоныншалгада шалгаржа, лауреат болоходоо, Бухэсоюзна харалгада хабаадалсаха эрхэ олоһон байгаа бшуу.

Ленинград хотодо мүнөө оронойнмай мэдээжэ театральна коллективүүд сугларжа эхилбэ. Тэдэнэй дунда Москвагай, России, Кавказай болон бусад хото городуудай театрнууд — хамтадаа 13 коллектив болоно. Мартын 20-до манай театрай коллектив комединүүдые харуулдаг академическэ театрай сценэ дээрэһээ Чингиз Айтматовай «Улаахан пулаадтай улаангирхамни» гэһэн зүжэг харуулжа, Ленинградай ажалшадые баясуулха байна. Тус зүжэгые РСФСР-эй габьяата артист Содном Будажапов найруулан табиһан. Ленинград хотодо үнгэргэгдэхэ харалгада артистнууд М. Жапхандаев, Л. Дугарова, Ц. Пурбуев, Д. Чимитова, Г. Жапхандаева, В. Самандуев, Б. Аюшин гэгшэд хабаадалсаха юм.

* * *

ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулан республикымнай хүдөөгэй уран һайханай коллективүүд тусхай конкурс-харалга үнгэргөө һэн. Энэ конкурсдо шалгаржа, түрүү һуури эзэлһэн хэдэн коллективүүд түгэсхэлэй наада харуулхаар Москва хото уржадэр мордобо. Буряад оронһоо ошоһон манай бэлигтэй хүбүүд, басагад концертээ Кремлиин съезднүүдэй ордондо харуулха байна.

Январь һарада Эрхүү хотодо үнгэргэгдэһэн зонын харалгада шалгаржа, лауреат болоһон коллективүүд концертдэ хабаадалсаха юм. Тэдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, «Сэлэнгэ» гэжэ арадай ансамблиин буряад арадай инструментнүүдэй оркестр, мүн тус ансамблиин хатарагшадай бүлэг, Бэшүүрэй дунда һургуулиин библиотекарь Е. Ефимова, Түнхэнэй аймагай соёлой байшангай хатаршад бальна танцаар бухэсоюзна харалга-конкурсын лауреадууд Т. Цыденова, Ц. Ешипимаев гэгшэд болоно.

Түгэсхэлэй энэ концертдэ манай хүршэнэр — Шэтэ, Эрхүүгэй областьнуудай, Яхадай, Тувын АССР-нүүдэй уран һайханай бүлгэмэйхид — зонын харалгада лауреадууд болоһон коллективүүд ошохо болонхой.

Манай корр.

«ЗОЛУШКА» СЦЕНЭ ДЭЭРЭ

Мухар-Шэбэр тосхоной соёлой байшанда энэ үдэр шаг шууяатай байба. Илангаяа багашуулай шэнгэхэн абяан таһарнагүй. Тэршээ заахан үхибүүдэй дундуур таяг тулаһан буурал толгойтой үбгэд, хүгшэдшье харагдана.

— Хүбүүн, «Золушка» гэжэ онтохон уншаа һэн гүш? Хөөрэл даа,— гэжэд, таяг тулаһан хүгшөө хажуугаарнь оодороороо үнгэржэ ябаһан балшар хүбүүндэ хандаба.

— Уншаа даа, уншаа һонин онтохон,— гэжэд, тэрэ торон тогтонгүй гүйжэ ябашаба.

Энэ тосхоной пионернүүдэй байшангай драмын кружогой гэшүүд «Золушка» гэжэ ород арадай онтохоной удхаар бэшэгдэһэн зүжэг соёлой байшанда табижа, олондо магтуулаа. Һурагшад Белозерова Наташа, Радионова Наташа гэгшэд залхуу хойрог эгэшэнэрэй ролине шадамараар наадажа, сугларагшадта нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаа. Онтохоной бусад геройнуудай рольнуудые хүдөөгэй эдир артистнууд бэрхээр наадаа.

Мүнөө тэдэнэр аймагай колхоз, совхозуудай малшад хонишодто айлшалхаар бэлдэжэ байнхай.

М. БАТОИН.

КУКОЛЬНА ТЕАТРАЙ ШЭНЭ ЗҮЖЭГ

Орлигой дунда һургуулиин кукольна театр хоёрдохи жэлээ хүдэлнэ. Гол түлэб эхин классуудай үхибүүд театрай артистнууд болодог. Эдир багахан артистнар энэ хүгасаа соогоо үетэн сасуутанайнгаа, эхэ эсэгэнэрэйнгээ дура сэдьхэл татажа шадаа. Тэдэнэрэй шэнэ зүжэгые нютагай зон хүндэтэйгөөр хүлеэн абадаг болонхой.

Мүнөө тэдэнэр Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулжа, «Терем-теремок», «Монсуудай» гэһэн зүжэгүүдые бэлдэжэ, һургуулиингаа үетэн нүхэдэй үмэнэ табиһан байна. Орлигой соёлой байшангай дэргэдэхи арадай театрай режиссер Т. Б. Бадагаева кукольна театрай коллективые хүтэлбэрилнэ. 4—5-дахи классуудай һурагшад Марзоева Ляля, Галсанова Маша гэгшэд рольнуудаа шадамар бэрхээр гүйсэдхэжэ, харагшадай магтаалда хүртэнэ.

Мүнөө эдир заахан артистнар аймагайнгаа ажахынуудай малшадта айлшалхаар бэлдэжэ эхилбэ.

В. ГАЛСАНОВ.

«А Я Н Г А» АЙЛШАЛҺААР

Шэтын областиин гүр[…] филармониин, Буряадай А[…] национальна округой «А[…] гэжэ дуу, хүгжэмэй ансам[…] эдэ үдэрнүүдтэ Захаа[…] аймагай колхоз, совхозуу[…] айлшалжа байнхай. Тус а[…] самбль Хяагтын, Сэлэнгы[…] лон Зэдын аймагуудаар а[…] шалаад, һаяын үдэрнүүдтэ[…] най аймагай ажалшадта у[…] бэлигээ харуулжа эхилбэ. […] һарын түрүүшын үдэрнүү[…] аймагай доогуурхи колхо[…] даар ябажа, һонирхолтой [...] церт наадаа харуулжа, а[…] шадые ехэтэ баясуулба. Т[…] ной ажалшад «Аянга» а[…] самблиин манай республик[…] түрүүшынхиеэ айлшалжа [...] һан тухай дуулаад, хүр[…] ерэхыень ехэл хүлеэһэн [...] гаа. Ленинэй нэрэмжэтэ [...] хозой правлени артистнуу[…] ерэхэтэйнь зэргэ тусхай [...] шинануудаар малшадаа а[…] жа, концерт харуулаа.

Түрүүлэн буряад орон [...] хай дуугаар, буряад хатар[…] программань эхилжэ, саа[…] даа бусад гоё һайхан а[…] дуунай зэдэлхэдэ альга таш[…] ган замхаагүй. Илангаяа [...] ша Данзанов, Дарима Туду[…] ва, Цырендулма Цойжи[…] Георгий Хмелев гэгшэдэй [...] лахада, Сэсэг Дабаева, [...] Аюров, Юрий Бельков г[…] дэй хатархада, Эдуард [...] сильщик гэгшын акробат[…] ска номернуудаар ажал[…] ехэтэ һонирхоо.

Ансамблиин артист[…] Шэтынгээ областиин ажал[…] дай һайшаал магтаалда [...] хүртэһэн. Мүнөө Буряадай [...] публикын харагшадай [...] сэдьхэлые яһала татана.

Ц. НАЙДАНОВ.
Захааминай аймаг.

«ЭЖЫН ҮДЭР»

Хяагта хотын № 2 дунда һургуули шабинарайнгаа түрэлхидтэй тусхай уулзалга хэдэг заншал тогтоонхой. Һүүлэй нэгэ уулзалга «Эжын үдэр» гэжэ нэрлэгдээ. «Эжын үдэртэ» багшанар, шабинар эртээнһээ һайнаар бэлдэжэ, баяр ёһололой оршон байдалда үнгэргэһэн байна.

Һургуулиин уужам һаруул зал соо үхибүүдэй гараар бүтээһэн уран бүтээлэй выставкэ табигдаа. Тэндэ оёмол, нэхэмэл хубсаһанууд, уран зурагууд, шабараар барижа, нёажа хэһэн амитанай дүрсэ, нааданхайнууд. Эдэ бүгэдэ тон хөөрхэнүүд, уран гоёшье, энеэдэтэй зохидхонууд.

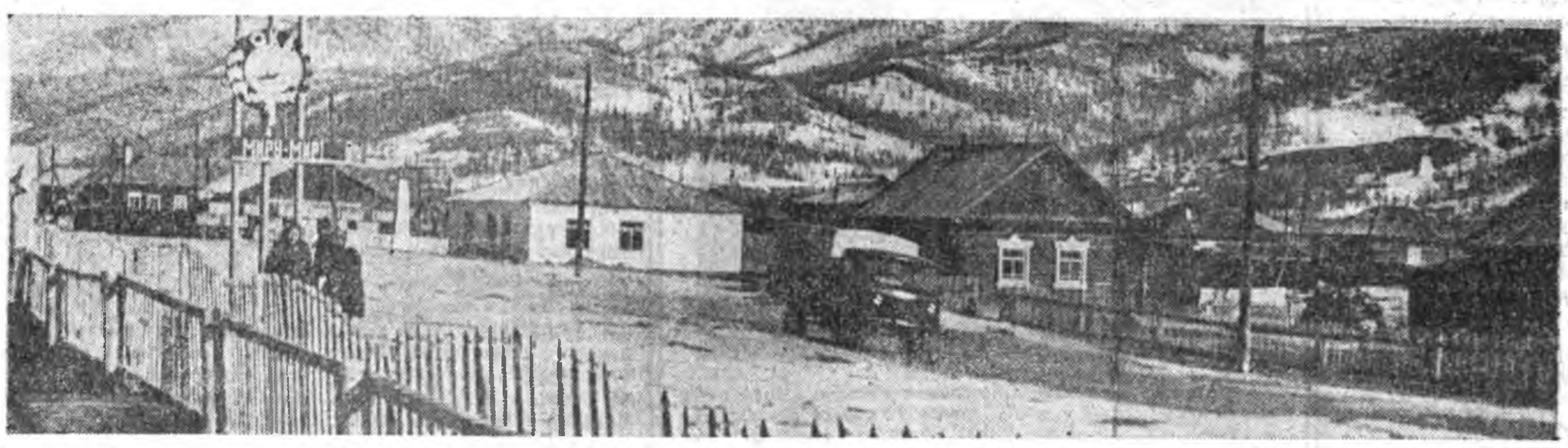
«Эжыдээ һайндэрэй бэлэг» гэһэн бэшэгтэй тон гоёхон ноохон шарфахан: энээниие 4-дэхи классай һурагша Галя Коновалова нэхээ. 4-дэхи «б» классай һурагша Катя Игумновагай оёһон ноохон нэхэмэл малгай — баһал эжыдэ бэлэг. Хоёрдохи «А» классай шабинар элдэб олон уран зурагуудтай альбом бэлдээ. Һурагша Гена Шепелев «Манай гэр» гэһэн зураг зураа. Тэрээн дээрэнь олон сонхо, веранда, хашаа соонь дархалжа байһан абань, олон зулзагатай туулай, жэмэстэ модонууд тон энеэдэтэйгээр түһөөлэгдэнхэй. Шабинарай гараар хэгдэһэн иимэ урлалнууд эжынэрэй зүрхэ хүдэлгэн баясуулна.

Мүн тэндэ номой выставкэ дэлгээтэй. Библиотекарь Светлана Зимерева түрэлхидтэ туһатай номуудые табижа, уншахыень эжынэртэ дурадхана.

Духовой оркестр зэдэлнэ. Хүүгэдэй шүлэг уншалга, дуу дуулалга миндаһан дээрэ бэшэгдээд, магнитофондо табигдана.

Эндэ сугларһан эжынэр, багшанар, шабинар бултадаа баяртайнууд. Выставкэ хараһанай һүүлээр түрэлхидэй комитедэй түрүүлэгшэ В. И. Мальцева «Эжын үдэрэй» уулзалга нээжэ, литературын багша Клара Александровна Баева эжынэр тухай элидхэл хээ. «Минии эжы» гэһэн темээр шабинарай бэшэһэн эрхим сочинениинүүд уншагдана. Үхибүүдэй һуралсал, хүмүүжэл тухай хөөрэлдөөн болоо. Шабинар эжынэртээ, багшанартаа зорюулан наада табиһан байна.

Манай корр.

Орлик тосхоной үйлсэнүүдэй нэгэн. Д. Дугаровай фото.

Амаралтада үдэшэбэ

Элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудта удаан саг соо хүдэлһэн Е. П. Осиповае амаралтада үдэшэхэеэ аймагай больницын, хүүгэдэй саад, яслинуудай хүдэлмэрилэгшэд олооро сугларба. Тэрэ һүүлэй үедэ Петропавловкын хүүгэдэй яслида медицинскэ сестрагаар ажаллана. Е. П. Осипова Улаан-Үдын фельдшерско-акушерскэ һургуули дүүргэһэн сагһаа хойшо 30 гаран жэлэй туршада өөрынгөө шэлэһэн мэргэжэлээр хүдэлөө. Энэ хугасаа соогоо тэрэ нэгэнтэбэшэ Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаһан, «Элүүрые хамгаалгын отличник» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байха юм.

Амаралтада үдэшэлгын баяр ёһолол дээрэ Е. П. Осиповада КПСС-эй райкомой болон аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамота барюулагдаа.

Д. ДУГАРОВ.
Зэдын аймаг.

Түнхэнэй аймагта

ШЭНЭ МАСТЕРСКОЙ

Хэрэн тосхондо уран һайханай мастерской нээгдэбэ. Тэрэ аймагай колхоз, совхозууд болон эмхи зургаануудай захилаар хүдэлнэ. Мүнөө уран зураашад С. Сымбелов, А. Дунаев гэгшэд түрүүшын захилнуудые дүүргэбэ. Тэдэнэр колхоз, совхозуудай ажалай түрүүшүүлэй портредүүдые зураһан, аймагай ойн ажахын хүдэлмэришэдэй захилаар плакадуудые, уряа лозунгнуудые гоё һайханаар шэмэглэн бэшэһэн байна. Уран зураашад харуулан ойлгуулха агитаци, Хүндэлэлэй самбар, стенднүүдые бэлдэжэ эхилээ.

Мастерской саашадаашье үргэдхэгдэхэ юм. Арадай урэн гартанай, һиилүүршэдэй, хэбтэ сохигшодой таһагууд нээгдэхээр хараалагдана.

ҺҮҮЛШЫН ХҮДЭЛМЭРИ ХЭГДЭНЭ

Аршан тосхоной найман жэлэй шэнэ һургуулиин байшан баригдажа, ашаглалгада үгтэхэнь дүтэлөө. Мүнөө һүүлшын хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Нютагай үхибүүд уужам һаруул, таатай зохид кабинедүүд соо хэшээлээ үнгэргэдэг болохонь. Мүн эндэ спортын зал, мастерской, столово, эдир натуралистнуудай теплицэ бии юм.

Апрелиин эхеэр шэнэ һургуули үүдэеэ сэлижэ, багашуулые угтан абахаар хүлеэнэ.

ҺУРГУУЛИИНГАА ОЙДО

Хэрэнэй дунда һургуулиин 50 жэлэй ой ерэхэ жэлдэ гүйсэхэ юм. 1924 оной январьда Түнхэнэй аймгүйсэдкомой гаргаһан уряалые нютагай зон халуунаар дэмжэжэ, һургуулиин барилгада 1000 түхэриг мүнгэ суглуулһан байгаа. Тэрэл жэлэй ноябриин 7-до һургуули нээгдэжэ, хэшээлнүүд үнгэргэгдэжэ эхилһэн юм. Тиихэдэ хэдэн арбаад үхибүүд һурадаг һэн. Мүнөө хүдэлмэришэдэй, малшадай, таряашадай, алба хаагшадай 1000 гаран үхибүүд эндэ һурана.

Түнхэндэ эрдэмэй гуламтын бии болоһоор 50 жэлэй ойдо бэлэдхэл мүнөөнһөө эхилбэ.

Л. ПЕТРОВ.

Кино

«ОЦЕОЛА»

Югославиин суута киноактёр Гойко Митичтэй энпэ уулзахамнай. Үнгэрһэн зуун жэлдэ ажаһууһан индейцүүдэй ажабайдал харуулһан долоодохи фильмдээ артист хабаадана. Эдэ фильмүүдтэ наадажа, артист дэлхэй дээрэ мэдээжэ болонхой.

«Оцеола» гэжэ фильмдэ Гойко Митич индейцүүдэй вождь Оцеолын роль гүйсэдхэнэ. Урбахаяа һанаһан Аматла сагаан фермер Рейнс хоёртой Оцеола хатуу шанга тэмсэл хэхэ юм. Юумэнһээ тунхарихагүй, эрэлхэг зоригтой, шуран шуумар Оцеола—Гойко Митичые харахада тон һонин.

ГДР-эй кинематографистнуудай табиһан «Оцеола» «ДЕФА» киностудида буулгагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Югославиин киноактер Гойко Митич Оцеолын рольдо.

БАЯН ОЛЗОТОЙ БУСАНА

Баунтын аймагай ангуушад тайгаһаа баян олзотой бусажа ерэнэ. Ангай арһа тушаажа эбадаг пунктда жэлэй эхинһээ хойшо хэрмэнэй 6459, булганай 218, шандаганай 750, үенэй 281 болон бусадшье ан арьяатанай бүхыдөө 32674 түхэригэй арһан тушаагдаһан байна.

Тэдэнэй дундаһаа Муйска үйлэдбэриин участогай ангуушад баян олзотой байба. Тус участогай ангуушад үнгэрһэн энэ үе соо хэрмэнэй 3375, булганай 107 болон бусад ан арьяатанай арһа тушаажа, түсэбөө [illegible] үлүүлбэ.

«Аймагай эрхим ангуушан» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн Яков Михайлович Емельянов дүн хамтадаа 2707 түхэригэй арһа тушаажа, ангуушадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлбэ. Бусад ангуушад В. Грибанов, С. Плетнев, П. Августинов, пенсионер М. Пренн гэгшэд һайн амжалтатай бусажа ерэһэн байха юм.

А. ЦЫРЕНОВ.

САНАШАДАЙ ТҮГЭСХЭЛЭЙ УРИЛДААН

Манай республикын санашад энэ жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ эртэ санын урилдаа үнгэргэжэ эхилээ һэн. Тиин республикын санашадай суглуулагдамал команда Урдэ-Сахалин ошожо, зонын мүрысөөндэ хабаадалсажа ерэһэн юм.

Мүнөө республикымнай санашадай урилдаан фиништээ хүрэжэ ерэбэ. Һүүлшын энэ мүрысөөн мүнөөдэр Дээдэ-Онгостойдо үнгэргэгдэхэнь. Республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө болохо энэ мүрысөөндэ «Буревестник», «Труд», «Спартак», «Урожай» болон бусад бүлгэмүүдэй санашад хабаадалсаха юм. Мүрысөөндэ СССР-эй спортын мэдээжэ мастернууд Григорий Цыбиков, Андрей Бурлаков, Иван Анненков, спортын хүндэтэ мастер Олег Харитонов, Нинэль Паначевская, мастерта кандидат Надежда Вершинина болон бусад олон спортсменүүд хабаадалсаха болонхой.

Амаралтын үдэр эрэшүүл, 30, эдиршүүл 20, хүбүүд 5 километрэй зайда урилдажа, зүргэ буляалдаха байна. Мүн эхэнэр санашад 10, басагад 8—3 километрэй зайда урилдаха юм.

Мартын 19-нэй үдэр эрэшүүл, эхэнэрнүүд амарха, харин басагад, хүбүүд 4х10 гэһэн эстафетэ дамжуулгаар, 4—5 километрэй зайда урилдахань.

Мартын 20-до эрэшүүл болон эдиршүүл 15, хүбүүд арбан, басагад ба эхэнэрнүүд 5 километрэй зайда мүрысэхэ юм. Мартын 21-дэ эхэнэрнүүд 4х5, эрэшүүл 4х10 километрэй зайда эстафетэ дамжуулха. Мартын 23-да 50 километрэй түгэсхэлэй урилдаан болохонь. Һонирхолтой эдэ урилдаа хараха дуратайшуулые Дээдэ-Онгостойн сэбэр агаарта ерэжэ амарха, сэнгэхыень уринабди.

Н. ИВАНОВ.

ҺҮҮЛШЫН НААДАНАЙ УРДА ТЭЭ

Баскетболоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн мүрысөөнэй хоёрдохи, гурбадахи уулзалгын үнгэргэгдэхэдэ, түрүүлжэ ябаһан команданууд тодорбо. Эндэ «Буревестник» бүлгэмэй эхэнэрнүүдэй команда түрүүлжэ ябана. Эдэнэр «Спартагай», «Забайкалец» клубай спортсменкэнүүдые 85:28, 73:56 гэһэн тоотойгоор шүүһэн байна.

Эрэшүүлэй дундаһаа ЛВРЗ-гэй «Локомотив» бүлгэмэй спортсменүүд нэгэшье командада шүүгдэнгүй, наадажа ябана. Эдэнэр «Спартагай» командые 65:60 гэһэн тоотойгоор шүүһэн. Хойто үдэрынь «Буревестник» бүлгэмэй спортсменүүдтэй наадаһан «Спартагай баскетболистнууд дахинаа шүүгдэхэ баатай болоо. Мүн «Забайкалец» клубай спортсменүүд «Буревестник» бүлгэмэйхидые шүүбэшье, үнгэрэгшэ жэлэй республикын чемпион — «Трудай» командада 95:72 гэһэн тоотойгоор шүүгдэшоо.

И. НИКОЛАЕВ.

Залуу бухэшүүл

Дүрэ буляалдалгаар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Энэ мүрысөөн спортын бүлгэмүүдэй залуу бухэшүүл олоороо хабаадалсажа, спортдо дуратайшуулые һ о н и р хуулба. Илангаяа «Урожай», «Труд», «Буревестник» бүлгэмэй спортсменүүд барилдаанай гоё һайхан техникэ харуулаа. Эндэ 68 килограммай шэгнүүртэй сооһоо СССР-эй спортын мастер Валерий Ивановой хүмүүжүүлһэн залуу бухэ Миронов бултанай дундаһаа шалгарһан байна. Тэрэ аяар 18 бухэтэй барилдахадаа бултыень хаяжа гараа бшуу. «Буревестник» бүлгэмэй нүгөөдэ бухэ — 82 килограмм шэгнүүртэй Халтаев гэгшэ энэ үдэр «Урожай» бүлгэмэй эрхим бухэ гэгдэһэн Поповые хаяжа шадаа.

Мүн залуу бухэнүүд Николай Чагдуров, Сергей Халов, Илья Гармаев гэгшэд дүршэлтэй болоһон барилдаашадтай ана-мана барилдахадаа, шүүжэ гараһан байба. «Урожай». «Труд» бүлгэмүүдэй бухэнүүд Гомбо Будашкаев, Николай Дашицыренов гэгшэд үетэн нүхэдэйнгөө дундаһаа шалгараа.

Мүрысөөнэй дүн гаргахада, «Урожай», «Труд», «Буревестник» бүлгэмүүдэй команданууд түрүүшын гурбан һуури эзэлээ. Нааданда түрүү һуури эзэлһэн бухэшүүлһээ республикын суглуулагдамал команда буридхэгдэбэ.

В. БАДМАЕВ.

ШЭНЭ ФОТОКЛУБ

«Этюд» гэһэн фотоклуб Загарайн аймагай түбтэ нээгдэбэ. Тус клубай гэшүүдынь һургуулиин һурагшад юм. Фотоклубай хүдэлмэриие дүршэлтэй фотограф Иван Баженов ударидана.

Аймагай соёлой байшанда эдэнэрэй буулгаһан фото-зурагуудай выставкэ нээгдэһэн байна. Эндэ барилга-заһабарилгын участогай хүдэлмэришэд Ю. Яковлев, С. Жерлов, ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангадаг комбинадай хүдэлмэришэн В. Кармин болон бусадай гоё һайхан фото-зурагууд табигдаһан байна.

Н. УГРЮМОВ.

ХОЛЫН АЯНҺАА БУСАБ[А]

Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой малшан Чимит Дамбаевич Норбоев эрхим ажалайнгаа түлөө колхозой правлениин зүгһөө түлөөһэгүй путёвкоор шагнагдаһан байгаа.

Колхозой эрхим малшан Энэдхэг, Цейлон оронуудаар аяншалаад һаяхан бусажа ерэбэ. Холын аяншалгада ябахадаа тэрэ олон юумэ хараһан, үзэһэн байна.

Малшан, коммунист Ч. Д. Норбоев холын оронуудаар аяншалаад, нютагтаа бусамсаараа Үльдэргын дунда һургуулиин һурагшадтай уулзалга үнгэргөө. Малшан тэндэһээ элдэб һонирхолтой зурагуудые, открыткануудые асарһан байба. Эдэ зурагуудаа телескопоор харуулжа байгаад, Энэдхэг, Цейлон оронуу[…] бүүдэй ажабайдал, [...] тухай һонирхолтойгоо[р] […] ларагшадта хөөрэ[…] Үхибүүд малшанай хөөр[…] урда зүгэй эдэ оронуу[…] ехэ юумэ мэдэжэ аба[…]

А. БАБУШК[…]

Редак[тор]
Ц. Ц. ЦИБУД[…]

Гүрэнэй 3-процен[т…] бэритэ урьһаламжы[…] хи тираж 1973 оной [...] 30-да Ереван хотодо [...] гэгдэхэнь.

Тиражда 40-һөө 5[…] хэриг хүрэтэр шүүб[…] наадагдаха.

УРЬҺАЛАМЖЫ[Н] ЛИГАЦИНУУДЫЕ [...] ДАЖА АБАГТЫ[...] ШҮҮБЭРИТЭ [...] ДА ХАБААДАЛСА[…]

Буряадай АС[СР…] гострудсбер[…] управ[…]

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10 — «Будильник» — һурагшадта зорюулагдаһан программа. Ригэһээ дамжуулга хэгдэхэ. 13.45 — Үнгэтэ телевидени. «Аяар холын арадай нюуса». Мультфильм. 14.15—«Хүгжэмтэ киоск». 14.45 — «Уран бэлигтэнэй хото» — залуу наһатанда зорюулагдаһан дамжуулга. 15.45 — Үнгэтэ телевидени. «Киноаяншалагшадай клуб». 16.45 — Совет Армиин ба Флодой сэрэгшэдтэ. 17.20 — Техническэ забһарлал. 17.30 — И. А. Гончаров. «Обрыв» — телевизионно зүжэгэй премьерэ (нэгэдэхи хуби). 19.00 — «Время» — һүүлэй һонинной программа. 19.30 — И. А. Гончаров. «Обрыв» (хоёрдохи хуби).

Улаан-Үдэ харуулна:

21.00—Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо. «Арадай уран бэлигтэн» гэһэн телефестиваль. Улаан-Үдэ хотын Железнодорожно районой уран бэлигтэнэй концерт.

«Орбита» харуулна:

22.30 — «Б э д э р э лтэ». Уран зохёолшо С. С. Смирнов дамжуулга хүтэлхэ (телевизор харагшадай бэшэгүүдтэ харюу үгтэхэ). 23.00 — Азербайджанай ССР-эй арадай артист М. Магомаевай концерт. Чайковскиин нэрэмжэтэ концертын зал сооһоо дамжуулга хэгдэхэ. 24.00 — «Время» — һүүлэй һонинной программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ харуулна:

17.30 — «Калиф-анст»— үхибүүдтэ зорюулагдаһан телевизионно зүжэг. 18.35 — «50 жэлэй түүхэ бэшэг». 1924 он.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Арадай театр» — түрүү бэшэг. «Республикын нэгэ үдэр» — суглуулбари. «Газарай хүсэн» — фоторепортаж.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Заһабарилгын албанай нөөсэнүүд» — Ю. Сермакшевай статья. Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ.

Гурбадахи хуудаһанда: «Сагаан Сэсэн» гэһэн зүжэг тухай һанамжа. Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Шог. Культурна ажабайдалай хронико.

● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-04372. Заказ № 184[…]